

32493, VII, C, d

DUHOVNI PASTIR.

S sodelovanjem več duhovnov
urejuje

ALOJZIJ STROJ.

XXI. LETNIK. — 1. ZVEZEK.

Obsseg:

	Stran
Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto. — 1. Kateri ljudje so najbolj srečni. (J. Mikš.)	1
2. Čas in večnost. (V. Bernik.)	6
Nedelja po novem letu. — Ne jutri, temveč danes († J. Benkovič.)	12
Praznik sv. Treh kraljev. — 1. Iščimo Jezusa po zgledu sv. Treh kraljev. (Dr. Josip Jeršič.)	16
2. Zvezda sv. Treh kraljev in naša zvezda. († Dr. Ivan Križanič l. 1895. — Priobčil Fr. Stuhec.)	22
Prva nedelja po razglasenju Gospodovem. — Vzgoja otrok. († J. Benkovič)	24
Druga nedelja po razglasenju Gospodovem (Praznik imena Jezusovega). 1. Sladkost in moč Jezusovega imena (—k.)	29
2. Vzroki nesrečnih zakonov. († J. Benkovič.)	32
Tretja nedelja po razglasenju Gospodovem (Praznik sv. Družine.) — 1. Bra- torščina sv. Družine. († J. Keršon.)	38
2. Ostudnost greha. (Simon Gaberc.)	42
Prva predpepolnična nedelja. — Kako Bog plačuje svoje služabnike	45
Priložnostni govori. — Nagovori mladeničem. — 1. Človekov namen	49
Pogled na slovstvo	51
Zbirka	689—704

V Ljubljani 1904.

Založba „Katoliške Bukvarne“. — Tisk „Katoliške Tiskarne“.

Vabilo k naročbi.

„Duhovni Pastir“ nastopa s tekočim letom svoj XXI. tečaj. Kakor doslej, se bode tudi v bodoče trudil za vsestranski razvoj in napredek naše homiletične književnosti. Zopet prosimo častite duhovne sobrate, da vstopijo v obilnejem številu v krog sotrudnikov našega edinega homiletičnega lista. Pač so pri XX. letniku sodelovali duhovniki vseh slovenskih škofij, — poleg dobroznanih govornikov ljubljanske škofije so objavljali svoje govore duhovniki lavantinske škofije (S. Gaberc, Iv. Rotner itd.), krške (Jos. Rozman), goriške Dr. Andr. Pavlica itd.) in tržaške škofije (Iv. Slavec) —, a število sotrudnikov v posameznih škofijah bi bilo lahko mnogo večje. Kdor je zmožen, naj deluje za povzdigo cerkvenega govorništva, ki je nam duhovnikom najmočnejše orožje in najboljši pripomoček v dosego naše vzvišene naloge. Vse čč. sobrate pa prosimo, da podpirajo z naročevanjem list, ki deluje za razvoj našega govorništva, in objavlja zlasti govore, primerne časovnim potrebam.

„Duhovni Pastir“ objavi v XXI. letniku:

1. govore za vse nedelje in praznike in sicer večinoma po dva govora. Poleg drugih pridig imamo pripravljenih tudi mnogo homilij o nedeljskih in prazniških listih in evangelijih;
2. postne govore;
3. pridige za praznike cerkvenih patronov, priložnostne govore za razne cerkvene pobožnosti, za Marijine družbe, zlasti za mladeniške itd.

Priloga „Duhovnega Pastirja“ bode nadaljevanje „Zbirke Lepih zgledov“. L. 1904 bo dovršen II. zvezek (pridejano mu bo začasno kazalo) in pričnemo s III. zvezkom.

Pričetkom l. 1903 je bil

Duhovni Pastir

priporočen od mnogih škofijskih listov in drugih časnikov.

Voditelj (l. VI. str. 59) pravi: Naš homiletični list „Duhovni Pastir“ se naj gmotno — z obilnim naročevanjem — in duševno — z dobrimi proizvodi — podpira. Izdajati pridige v posebnih izdajah je pri nas težavno, zato je pa homiletičen list tem večjega pomena za razvoj našega cerkvenega govorništva.“

Gospina Krunica v Spletu (l. IX. str. 31) piše: „Braća Slovenci, i ako malobrojniji od Hrvata, imadu mnogo razvijeniju bogoslovnu književnost od nas. Napomenut ćemo samo jedan njihov bogosl. časopis. To je „Duhovni Pastir“ . . . Radi lijepe i zgodne

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXI. letnik.

V Ljubljani, januar 1904.

I. zvezek.

Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto.

1. Kateri ljudje so najbolj srečni.

Kdor v Gospoda zaupa, je srečen.

Preg. 16, 20.

Novo leto imamo. Ker je navada, da si ob novem letu voščimo srečo, bi tudi jaz voščil rad srečo svojim faranom, in sicer vsem faranom: vam, gospodarji in tudi vam, gospodinje — vam, mladeniči in vam, dekleta — tudi vam otročiči. Pa godi se mi danes ravnotako, kakor majhnim otrokom, ki pridejo srečo voščiti, pa ne vedó, kaj bi povedali. Tudi jaz ne vem, kaj bi vam povedal, in kako bi vam srečo voščil. Saj še ne vem, kaj je to sreča, in tudi vi najbrže ne veste.

Če si je kdo do velicega premoženja opomogel, pravijo ljudje: ta ima srečo. Če je kdo dobil dobro službo, zopet pravijo: ta ima srečo. Če se je kaka dekle bolj ugodno omožila, takoj se sliši: srečna je! Nekateri pa si slikajo srečo drugače. Lahkoživec išče sreče v razbrzdanih družčinah, učenjak pri svojih knjigah, kmet v svojem hlevu in na svojem polju. Vsi jo lovimo, pa ker je „sreča opoteča“, je ne ulovimo, in zato tudi ne vemo, kakšna je.

Toliko pa vemo, da sreča ni stalna. O marsičem si človek domišlja: to bo zame sreča, pa se nazadnje goljufa! To vam želim pojasniti v nekaterih zgledih in vam pokazati, kateri ljudje so najbolj srečni.

I. a) Pred sto leti je živel na Francoskem mlad general, poznejši slavni francoski cesar Napoleon I. Bil je preprostega rodu, pa Bog mu je dal nenavadnih talentov za vojaško službo. Mladenič pri 27. letih je bil vže general; in pozneje je postal eden najslavnejših vojskovodij vseh časov. Kamor je prišel s svojo armado, so bežali sovražniki; skozi nekaj let je ni bilo bitke, da bi jo bil Napoleon zgubil. Njegove slavne zmage so mu donesle cesarsko krono, mnogo deželâ in ogromno bogastva. Vsi tedanji vladarji so se tresli pred njim. In vendar Napoleon ni bil srečen. Pri nekem slavnostnem obedu so si njegovi generali stavili vprašanje, naj pove vsakdo, kedaj je bil najbolj srečen. Prišla je vrsta tudi do Napoleona. Vsi so bili radovedni, kaj bo Napoleon rekel. In odgovoril je: „Tisti dan, ko sem šel k prvemu sv. obhajilu, je bil za me najbolj srečen.“ Čezmerna slava je Napoleona navdala s prevzetnostjo in ošabnostjo. Lotil se je celo tedanjega papeža. Kot ujetnika ga je dal pripeljati na Francosko, kjer je vrhovni poglavar sv. cerkve več let predsedel v ječi. Ošabno je govoril cesar: „Če imam papeža v ječi, radi tega mojim vojakom ne bodo padale puške iz rok.“ A padale so iz rok. Ko je šel Napoleon z vojsko nad Rusko, so njegovi vojaki popadali na tisoče zmrznjeni v ruskih planotah: tedaj so jim padale puške iz rok. Cesar sam je na kmečkih saneh pribežal nazaj iz Ruskega. Konec je bilo njegove slave, in — sreče.

Premagan povsod je bil nazadnje vjet in daleč doli v južno Afriko so ga odpeljali Angleži, kjer je na samotnem otoku v sredi širnega morja premišljeval, kako minljiva je posvetna slava, in kako se goljufajo tisti, ki menijo, da jim bodo časti pravo srečo donesle.

Napoleonov nesrečni padec nam spričuje, da je imel prav modri Sirah, ki je zapisal besede: *Ne savidaj grešniku časti in bogastva; saj ne veš, kakošen bo njegov konec.* (Sir. 9, 16.)

b) Robert Greene je bil zelo nadarjen pesnik ob času Shakespear-a. Bog mu je podaril nenavadno bistroumnost. Pa Greene je storil, kakor velikrat delajo prav talentirani ljudje: svoje talente je zapravil s pijančevanjem, z razbrzdanimi tovariši in z najbolj ostudnim življenjem. Vsled svojih nerodnosti je prišel ob zdravje. Ko je nekoč zopet pijančeval s svojimi tovariši celo noč, si je nakopal hudo bolezen. Prijatelji so ga prišli obiskat, pa smejali so se mu, in pusteč ga v največji revščini in pomanjkanju, so počenjali nadalje svoje grdobije, ne da bi se menili za svojega nekdanjega tovariša.

Reven, pobožen čevljar se usmili siromaka. Vzel je pod streho izgubljenega sina, skrbel je za njegovo telo, pa on in njegova dobra žena sta tudi nesrečnega mladeniča toliko omečila, da se je jel kesati svojih grehov in prositi Boga odpuščanja. Toliko je še imel moči, da je v svoji bolezni napisal knjigo: „Za en vinar veselja en milijon pokore.“ Ob koncu te knjige se

obrača do treh mladeničev, ki so mu bili tovariši v grehu, in jih tako le prosi: „Koliko trpim, tega mi vam ni treba praviti, ker ste sami videli. Pa to vas prosim, naj bo vam moje trpljenje v svarilo. Ne delajte tako, kakor sem delal jaz: ne preklinjajte, ne pijančujte, ne delajte nečistosti, bežite pred ljudmi, katerih umazano življenje vas pripravlja ob vero. In če vam lepo, priliznjeno govorijo, vedite, da so tudi meni priliznjeno govorili, v moji boleznini in pomanjkanju noče nobeden vedeti za-me. Vaše življenje je mala svečica, vsaka sapica jo ugasne. Moja lučica je vže slaba, komaj brli. Vi živite, jaz pa idem v grob.“

In umrl je mladenič, skesan in spokorjen. Črevljarjeva žena mu je spletla lovorov venec, da je ž njim ovila preprosto rakev. Ves pogreb njegov je veljal le nekaj krajcarjev, dočim je v življenju zapival goldinarje.

(Weiss, Lebensweisheit p. 103.)

Mladeniči, zapomnite si zgodbo tega mladega človeka. Ali ne menite tudi vi velikrat, da je to posebna sreča, če pijete in se upijanite, ponočujete in v slabo družčino zahajate, nesramno govorite in nesramno delate, v pregrešnem vživanju zapravljate zdravje, talente in vero in milost božjo? Mladeniči, če nočete poslušati moje pridige, poslušajte pridigo nesrečnega vašega sovrstnika, pesnika Greena.

c) V neki fari je živel bogat kmet. Imel je veliko polja, in gozdov in hiš. Tudi zabit ni bil. Ravno narobe: bral in pisal je gladko tudi nemško. A pri vsem tem je ostal kmet, kar je bilo lepo od njega. Kedar je šel k glavarstvu ali sodniji, so ga povsod prijazno vsprejeli, celo odkrivali so se mu. Premožnega vse prijazno vsprejme. Tak je bil mož po zunanje. Vemo pa, da človek pred Bogom ni zmeraj toliko vreden kakor pred ljudmi. K sv. maši je hodil; otroke je tudi rad imel. Sicer pa o pobožnosti in kakem krščanskemu mišljenju v njegovem srcu ni bilo govora. Denar mu je bil čez vse. Ljudje so tudi govorili, da ni zmeraj pravičen; pa tega ne vemo, ker ljudje velikrat lažejo. Tudi pil ga je rad; nekateri so menili, da si ga že lahko privoščiči. Sicer pa je gotovo, da je prebiral rad slabe časnike, in zato ni mogel imeti kake ljubezni do sv. cerkve. Tudi vzgoja otrok ni bila ravno slaba, dobra pa tudi ne.

Ta mož umrje. Pogreb je bil velikansk. Od blizu in daleč so prišli znanci in prijatelji k pogrebu. To je bilo govorjenja. Kaj pa potem? Ej, kedo še zdaj misli na moža? Gospodje od sodnije so veliko v hišo hodili, inventarili so in „šacovali“ brez konca in kraja, nato so bile pravde in tožbe in prepiri, in miru ni.

Za nekdanjega moža, tako slovečega gospodarja, se nihče ne meni, malo se o njem govori in še manj moli zanj. Na farnem pokopališču počiva njegovo truplo vže nekaj let; mož, ki je imel nekdanj vsega dovolj, po smrti nima niti križa na grobu.

Od vseh zapuščenih tisočakov nočejo dediči odtrgati niti toliko, da bi mu postavili vsaj skromen spominek, kakor ga imajo drugi vaški siromaki.

Prav govori sv. pismo: *Nekateri se zdi bogat, ko nič nima; nekateri pa se zdi ubožen, ko ima veliko bogastvo.* (Preg. 13, 7.)

Napoleon, tisti angleški pesnik in uni bogati mož: vsi trije so v življenju vžili in dobili mnogo tacega, kar svet imenuje srečo.

Preljubi farani! ali naj vam voščim take sreče?

Take sreče vam ne voščim. Vsi trije so več ali manj pozabili na Boga. Če pa Bog ni z nami, moremo malo narediti, in če tudi kaj dosežemo, naše delo ima malo obstanka. Psalmist govori: *Videl sem hudobneža povišanega in visocega kakor cedre na Libanonu. In sem memo še!, in glej! ni ga bilo; in iskal sem ga, in ni bilo najti njegovega mesta.* (Ps. 36.)

Tolikrat stojé v sv. pismu besede: *In Gospod je bil š njim.* Dokler je bil Gospod z Izraelci, so zmagovali, ko ni bil več ž njimi, so bili dani sovražnikom v roke. Zato vam tudi še zdaj mašnik pri sv. maši tolikrat voščijo: *Dominus vobiscum!* Gospod z vami! Prvo je torej, da Gospoda ne odženemo od svojega srca, ker to je podlaga vse zemeljske sreče, kolikor je sploh moremo dobiti.

II. Potem vam pa voščim:

a) Najprej zdravje: *Ni ga bogastva čez bogastvo telesnega zdravja: in ni ga veselja čez veselje srca. Boljši je smrt, kakor grenko življenje: in boljši večni pokoj, kakor dolga bolezen.* (Sir. 30, 16. 17.)

b) Voščim vam zmerno premoženje. *Ne dajaj mi ne uboštva ne bogastva; podeli mi le, kolikor mi je v šiveš potreba; da kje presit ne bom napeljevan te tajiti, in ne rečem: kdo je Gospod? — ali da po revščini prisiljen ne kradem, in krivo ne prisegam pri imenu svojega Boga.* (Preg. 30, 8. 9.)

c) Želim vam, da ste si dobri zakonski med seboj. Dober mož je velika sreča za ženo, in dobra žena je velik zaklad za moža. Če tudi imate svoje napake, vendar morete marsikaj zboljšati nad seboj, če se stanovitno trudite spolnovati zapovedi božje. Kjer ni svetega zakonskega življenja, tam hiša gotovo ne more srečna biti.

d) Želim vam, da bi imeli dobre otroke. Dobre otroke — — Ne samo za pouk v šoli brihtne in skrbne otroke, ne samo za delo pridne in iznajdljive otroke, ne samo ubogljuje otroke, ne samo za občevanje prijazne in vljudne otroke, ampak tudi p o b o ž n e o t r o k e. *Razuzdan sin je očetu v sramoto, hči pa mu je v škodo; ... predrzna svojega očeta in moža sramoti; oba pa jo zaničujeta.* (Sir. 22, 5.)

e) Želim vam, da bi imeli zadovoljnost in mir ... *Življenje sradovoljnega delavca je posladkano, in v njem najdeš sklād.* (Sir. 15, 18)

Koliko je mir vreden, je najboljšo vedel naš Zveličar, ki je tolikrat voščil svojim apostolom mir. Tudi sv. Pavel na koncu svojih pisem vedno vošči mir svojim bralcem.

Kar sem vam tukaj voščil, je gotovo veliko vredno, toliko vredno, da, če bi kdo imel vsega: bogastva in časti v izobilju, pa bi zdravja ne imel, pa bi miru ne imel, pa bi nerodne otroke mel, v kljub temu vendar srečen ni!

Pa tudi to, kar sem vam voščil, ima mnogo pomanjkljivega na sebi, zato, ker so ljudje pomanjkljivi: težko je te reči dobiti. Pa če bi jih tudi dobili, vi popolnoma srečni vendar niste, zato ker zmeraj srečni ne ostanete. Kdo bo zmeraj zdrav, kdo ima zagotovilo, da ga ne zadenejo bridke izgube na njegovem premoženju, koliko časa bodo ostali skupaj zakonski, starši in otroci, če se še tako radi imajo? O, človek čuti le preveč, da prave sreče na svetu ni, ker stalne sreče ni. Nobena roža ni brez trnja.

III. Prava stalna večna sreča je v nebesih. *Naše srce, ni mirno, dokler v tebi, o Bog, ne počiva.* (Sv. Avguštin.)

Najbolj srečni ljudje so bili svetniki! Ali je to res? Popolnoma res. Svetniki niso gledali samo pred noge, ampak gledali so dalje, kamor vodi cilj vsakaterega človeka, namreč: v nebesa. Zato so tako mirni ostali v boleznih, tako hladnokrvni v nesreči, tako potrpežljivi v trpljenju.

Sv. Lidvina je bila bolna 38 let. Z največjo vdanostjo je prenašala svojo bolezen. — Sv. Vincencij Pavljanski je bil za sužnja prodan nekemu bogatemu Turku; dasi je moral trdo delati, je vendar vedno vesel bil in lepe pesmi prepeval, tako, da se je drugim čudno zdelo, kako more tako dobre volje biti. — Šv. Alojzij, kot prvorojeni sin očetov, je imel podedovati veliko imetja; pa zelo se je trudil, da se je otresel očetovih grajščin. V enomer je ponavljal besede: *Quid hoc ad aeternitatem?* (Kaj mi to za večnost pomaga?)

Veliko tacega, kar nas bega in nesrečne dela, ni čisto nič vznemirjalo svetnike, ker so vedeli, da tistim, ki *Boga ljubijo, vse k dobremu izide.*

Svetniki so bili torej v resnici srečni ljudje; celo smrti se niso bali, kar nam spričujejo tisočeri mučenikov. Tudi mi bomo v življenju toliko bolj srečni, kolikor bolj bomo podobni svetnikom.

Kaj pa po smrti? Omenjal sem prej, da je oni angleški pisatelj spisal knjigo: „Za en vinar veselja, en milijon pokore.“ Mnogo tistih, ki so iskali posvetno sreče, so vže na tem svetu za en vinar veselja morali plačati en milijon pokore. Kaj pa na drugem svetu? Kako je minila njih slava, kako se je razpršilo njih premoženje, kako, se je izgubilo njihovo ime! Umrli so, in pred večnega sodnika, kaj so prinesli? Nasproti pa govori sv. Duh: *Srečni mrtvi, ki v Gospodu zaspijo, ker odpočili se bodo od svojih trudov, in njih dela gredo za njimi.* (Skr. raz. 14.) Kako pametno so ravnali svetniki, ker se niso drvili za zemeljskimi dobrotami, marveč so iskali tisto, kar večno ostane.

Te sreče želim sebi in vam!

Pot do te sreče — pa je posvečujoča milost božja. Sedaj lahko spoznate, kakó potrebno je, da vam voščim tudi, da ostanete v življenju in v smrti uri v posvečujoči milosti. Za to milost je prosil Jezus Kristus pri zadnji večerji za svoje apostole; za to milost prosim tudi jaz za vas, prosite pa tudi za-se in za svoje otroke. Amen.

J. Mikš.

2. Čas in večnost.

Sin, čas prav obračaj, in varuj se
hudega. (Sir. 4, 23.)

Staro leto je minulo, začelo se je novo, in ljudje si pravijo današnji dan kaj radi: „Oj, kako vendar čas hiti, že zopet je minulo eno leto!“ Toda, kaj pomaga, danes misliti in govoriti o urnem teku časa, jutri pa to že zopet pozabiti? Kako koristno bi bilo za vsacega, večkrat premišljevati o času in o letih, ki tako hitro pridejo in zopet minejo tako naglo! Že je po rojstvu Gospoda našega Jezusa Kristusa preteklo 19 sto let, in končano je tudi že tretje leto 20. stoletja. In tako pojde naprej tek časa, kakor mu je odločila božja neskončno modra previdnost, potem pa, ko bo tudi č a s a k o n e c, pride nekaj, kar nikdar ne mine,

kar brez konca mirno stoji, namreč *večnost*. Toda ljudje živé večidel mirno in brezskrbno od dné do dné, kakor bi imeli vedno živeti čvrsti in mladi tu na zemlji. Premnogi cenijo najvišje le zemeljske blagre: denar, čast, razveseljevanje, srečo, a revščine, zaničevanja in nadlog se bolj bojé, kot pekla. Taka lahkomiselnost je neizrečeno škodljiva.

Po letu in jeseni mislite vi na to, da pride tudi zima, zato se preskrbite zanjo z živežem, kolikor le morete. Zakaj pa bi umni človek ne mislil večkrat tudi tega da za časom pride večnost, in da se je zanjo treba preskrbeti v času, če hočemo imeti ondi večnost — srečno? Smrt in večnost se nam od dne do dne, od ure do ure bližata tiho in gotovo, naj mi že mislimo na to, ali ne; saj tudi solnce dalje sveti, če tudi mi mižimo. Brezdvomno pa je boljše sedaj, ko še kaj pomaga, resno misliti na to, in se preskrbeti za srečno večnost, kot pa v nesrečno večnost slepo se pogrezni. Zato primerjajmo danes čas in večnost, da se bomo toliko lažje ravnali po navodilu modrega Siraha: *Sin, čas prav obračaj in varuj se hudega!*

Francoskega učenjaka so vprašali, kakšen razloček je med časom in večnostjo, in odgovoril je: „Moj Bog, ako bi si hotel vzeti toliko časa, da bi vam to razložil, morali bi čakati celo večnost, preden bi razumeli.“ Zares, v večnosti bomo šele čas prav umeli; a nekoliko moremo to že sedaj. Oglejmo si zato čas in večnost v trojnem oziru.

I. Sv. Vincencij Lerinski je večkrat premišljeval sam pri sebi posameznih trenutkov brzi tek, ki se nikdar več ne povrnejo, kakor se potok nikdar več ne vrne k svojemu izvirku. Spoznal je iz tega pravi razloček med časom in večnostjo, da namreč čas hitro mine, večnost pa nikdar ne izgine.

Kako naglo čas beži, spoznamo dostkrat lažje na drugih, kakor na sebi. Tisti, katere ste poznali še otroke, so sedaj že odrasli ljudje; izmed tistih, ki ste jih poznali mladeniče in dekleta, so sedaj mnogi v zakonskem stanu in obdarovani z otroci; tisti pa, ki ste jih poznali može v najboljših letih, so sedaj slabotni starčki. Kjer je bil poprej gojzd in grmovje, tam so sedaj polja, kjer je bilo poprej polje, tam stoji hiša, kjer je bil pust in skalnat svet, tam je z drevjem lepo zasajeno. Pred letom dni je bilo nekaj tukaj v cerkvi zdravih in čvrstih, danes jih

krije zunaj prst, rušina in led. In danes leto bodo brez dvoma nekateri izmed nas že v hladnem grobu počivali s svojim telesom, in morda ravno taki, ki na to mislijo najmanj.

Bil je v Perziji kralj imenom Kserks. Šel je z vojsko nad Grke. Silno dolg most je moral nekje postaviti čez velikansko vodo. Njegova vojna koraka čez most, on pa jo opazuje z griča. Veliko dni gredo čez most, vojakov je kot listja in trave. Dolgo gleda kralj te nepregledne čete, in, ko jih noče biti konec, začne jokati. Vprašan po vzroku, odgovori: „Pač mi mora biti hudo pri srcu, če pomislim, da v 100 letih od vseh nešteti ljudi ne bo niti eden več živ.“

Tako, predragi v Kristusu, tudi izmed nas ne bo noben več živel danes 100 let. Nič novega vam s tem ne povem, a mislimo premalo na to. Čas beži, izgine, ne da bi se mi zavedali. Kakor v svetilnici lučica gori mirno in enakomerno, pri tem olje povziva je ter pojemaje, in kakor na enkrat začne lučica kar brleti, da ugasne, tako je s tekom časa in življenja našega. Če tudi je človek zdrav, vendar se od dne do dne povzija več duha življenja, naenkrat človek zboli, in slednjič ugasne luč njegovega telesnega življenja.

Malo je dni našega življenja. Psalmist jih tako-le popiše: *Dnevi naših let — njih je sedemdeset, in pri močnejših osemdeset let; in kar jih je več, so težava in bolečina.* (89, 10.) In skoraj vsak umrje prej, kakor je mislil. Če imaš torej za svoje življenje spraviti še kaj v red, nikar ne odlašaj. Če imaš n. pr. popraviti storjeno krivico na blagu ali na dobrem imenu, ne odlašaj več tega! Če imaš pregrešne zveze ali živiš v sovraštvo, ne odkladaj poboljšanja na jutri! Če si udan grešnim navadam, nečistosti, pijanosti, preklinjevanju, pretrgaj naglo te nevarne mreže hudobnega duha! Ob koncu danes začetega leta ni gotovo, če boš mogel vse to še popraviti.

Ker mine čas, mine tudi vse, ker je časno. Če si danes premožen, zdrav, mlad, lep, močan, razumen, čislán, vesel in srečen, je pač vse to dar božji, toda vse to ti uide, ko ti ugasne življenje luč. Zato ne zaupaj vsemu temu, ne zanašaj se na to, da ne zidaš na pesek! Veliko ljudi je, ki delajo, varčujejo, zbirajo, pa druge odirajo ter skrbe za prihodnost, kot bi imeli živeti tisoč let tu na zemlji. Mnogi si belijo glavo, kako se bodo preživili v prihodnjem letu, nejevoljni so morda na Boga, da jim je dal tako malo časnega blaga, mnogo pa skrbi, so ljudje, kateri skušajo to poravnati, celo po krivičnem potu. A k letu osorej

utegnejo potrebovati samo eno oblačilo, mrtvaški prt, samo mrtvaško rakev za stanovanje, in nobene druge njive in vrta kot skupno pokopališče, kjer enako v grobu trohni bogatin in siromak, prijatelj in sovražnik. Za plačilo sodnjega dne pa nas sv. Pavel tako lepo tolaži rekoč: *Imamo prebivališče od Boga, ne s rokami storjeno, ampak večno hišo v nebesih.* (II. Kor, 5, 1.)

Ljubi kristjani! V obilnosti in revščini se spominjajmo, da nihče ne ponese ničesar časnega premoženja seboj v *hišo svoje večnosti.* (Prid. 12, 5.) Zato nas je večna modrost, naš Gospod Jezus Kristus, učil moliti: Daj nam da ne s naš vsakdanji kruh, ker ne vemo, če bomo jutri še živeli ter kruha še potrebovali. To je tista večna modrost, o kateri govori za psalmistom apostol: *Ti Gospod, si v začetku zemljo utrdil in nebo je delo tvojih rok. Ona bosta prešla, ti pa ostaneš, in vsa se bosta kakor oblačilo postarala. Ti pa si zmiraj ravno tisti, in tvoja leta ne bodo minula.* (Hebr. 1, 10—12.)

II. Drugi pogled na čas in večnost nam pokaže, da je čas spremenljiv, večnost pa nespremenljiva.

Vsak sprevidi to lahko, če le prevdari svoje življenje. Koliko se je že v življenju vsakterega zgodilo in spremenilo! Mnogi izmed vas so sedaj premožni, zdravi, zadovoljni, ki so bili poprej revni, bolni, nezadovoljni. Mnogi so sedaj zaničevani, zadolženi, nesrečni, ki so bili poprej čislani in srečni. Marsikdo je bil v mladosti razuzdanec, sedaj ga je nesreča, sramota, uboštvo spametovalo. Ta ali ona dekle je preživela mladostna leta lahkoživo, nesramno, sedaj mora v revni in nadlogi gledati, da preživi svoje otroke. Kdor je živel pregrešno, spreobrne se včasih, in kdor je dolgo časa živel pošteno, utegne se prevreči v velicega grešnika. Zato opominja apostol: *Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade.* (I. Kor. 10, 12.) Vsled tega uči sv. cerkev, da nihče pred svojo smrtjo ni gotov, da se zveliča.

Tam v večnosti pa ni več spremembe. *Kamor drevo pade, tam obleži.* (Prid. 11, 3.) Kdor prestopi prag večnosti z grešno dušo in ga Bog zavrže, ostane grešen in pogubljen na vse veke. Ako imamo tu na zemlji mnogo prestati, ako nas težijo razni križi, se nam vendar katerikrat kaj prileže, nesreča našajenja prej ali slej. V večnosti pa ni presledka, ni konca *joka in škripanja s sobmi.* (Mat. 8, 12.) A hvala večnemu Bogu, tudi nebeška blaženost je nespremenljiva; če smo jo dosegli, ne more nam je nihče več odvzeti. Dobro zamenjaš

torej, če ti božja pravica tukajšnjo žalost in stisko spremeni v večno veselje in srečo. Slabo pa zamenjaš, če se iz zemeljske radosti moraš preseliti v večno trpljenje, česar nas Bog varuj in Devica Marija!

V sv. pismu se pripoveduje o dveh bratih, o Ezavu in Jakobu. Ezav je prišel lačen domov z lova, in Jakob je imel lečino jed. Ezav bi jo bil rad dobil, a Jakob mu jo je hotel dati le, če mu odstopi prvenstvo t. j. če bo on poglavitni dedič za očetom. In Ezav je dal prvenstvo za lečino jed.

Mi se čudimo Ezavu, kako je mogel biti tako neumen in lahkomiseln, da je tako bogato dedščino dal za to, da se enkrat nasiti. In vendar je večina ljudi taka. Premnogi prodado nebeško dedščino za grešno sladnost, ki je ravnokako malo vredna, kot lečina jed, in še manj. Zakaj vsaka slast in vse, kar človeka zapelje v greh, mine hitro, ostane pa večna škoda na duši.

Da je na zemlji vse spremenljivo, to je posebno dobro za človeka, ki je dobre, ki je svete volje; zlasti vpliva to na značaj mladine. Kolikor mlajši je človek, toliko lažje se spremeni in obrne na pravi tir, kolikor pa je starejši, toliko težje se resnično poboljša. Zgleda imamo, da so se otroci, da so se mladi ljudje poboljšali, da so se zopet navadili pokorščine, ko je poprej niso hoteli poznati. Imamo pa tudi še več zgledov, da so mladi ljudje, da so možje, ki so bili poprej brez graje in v spodbudo drugim, zabredli na kriva pota v veliko pohujšanje mlajšim. O marsikaterem starem človeku pa se mora trditi, da se ni spremenil, da se ni poboljšal v svojem srcu. Da ne počenja več tega ali onega greha, vzrok je le starost, ki mu je vzela moč in veselje za to. Ni on popustil greha, ampak je greh popustil njega. Njegova duša je še zmiraj tista k hudemu nagnjena duša, kakor je tudi drevo še zmiraj eno in isto, če tudi stoji po zimi brez listja in sadja. Zato Bog le redko, redko pusti človeku učkati do 100 let. Zakaj, kdor se ni v 40 ali 50 letih z vso dušo obrnil k Bogu ter mu začel služiti iz celega srca, tak bi se zdatno ne poboljšal tudi v 100 letih ne. Tako se dobé stari ljudje, ki so n. pr. že 100 in 100krat sklenili, ne več kleti, pa še kolnejo, in ko bi jih pustil Bog živeti do sodnjega dne, pa bi se kletvine še ne odvadili. Zlasti pa še narašča v starosti lakomnost, pravi sv. Avguštin.

Večina ljudi se boji smrti in želi dolgo živeti, in vendar bi se večina morala bati dolgega življenja. Zakaj, namestu da bi se temeljito poboljšali, nabero si s svojim dolgim grešnim življenjem

še več kazni za večnost. Če pa je v starosti resnično poboljšanje tako redko, je pa sprememba v večnosti popolnoma nemogoča. Duše človeške so podobne prsteni posodi. Dokler je posoda mehka in vlažna, more se jej oblika še preurediti, ko pa je dejana v peč in žgana, ne dá se ničesar več spremeniti ali zboljšati na njej. Če potem ni dobra, zavrže se med stare črepinje. Tako tudi duši človeški ni več pomagati, ako gre nepoboljšana v večnost. Bog jo zavrže, ker ni dobra, in ker se ne dá nič več preurediti.

Zato, kristjani, *odkupljajte čas, ker so dnevi hudi* (Ef. 5, 16), opominja apostol. Kdor se letos ne bo poboljšal, se bo prihodnje leto še težje, ker greh se vedno bolj zajeda v človeško dušo, kakor rja v železo.

Koliko starih ljudi je že reklo, da bi živeli vse drugače, ko bi se še enkrat pomladili! Koliko jih je že na onem svetu, ki bi se na tem svetu radi še tako ostro pokorili in varovali najskrbneje tudi najmanjših grehov!

III. Slednjič se moreta čas in večnost v tem primerjati, da je večnost naslednica časa.

V času je sicer vse minljivo in spremenljivo, izvzemši greh in dobro delo; to dvoje ostane večno, in od tega je zavisen stan človekov v večnosti. Kako se godi človeku na tem svetu, to pride večinoma od Boga ali po drugih ljudeh; vsak je že rojen v taci okoliščinah, da jih ne more spremeniti: Kraljev sin je rojen v obilnosti, kočarjev v uboštvu. A kako naj se nam godi na onem svetu, to pa je čisto v naših rokah. *Kar človek seje, to bo tudi žet* (Gal. 6, 8.), pravi sv. Pavel.

Kajne, ljubi kristjani, ko bi vam kak bogat, mogočen in zanesljiv, pa pošten mož obljubil veliko svoto denarja, če bi mu služili nekaj časa neutrudno, zanesli bi se na njegovo besedo ter vstopili v njegovo službo. Glejte, najvišji Gospod nebes in zemlje nam je obljubil večno srečo in nepopisno radost nebeško brez konca, če mu hočemo kratki čas na zemlji zvesto služiti. A žalibog! Koliko je ljudi, ki te pogodbe nočejo sprejeti! Premnogi služijo rajše grehu in satanu in s tem pogublajo svojo neumrjočo dušo.

Ko bi mogel kdo prav določno in natančno razumeti, kaj se pravi „večnost“, od strahu bi se zgrudil ali prišel ob pamet. Kako se še le zazdi človeku, ko ga smrt pahne v sredo večnosti! In to ne izostane nikomur! Zato nas opominja apostol, da delajmo *s strahom in trepetom sa svoje zveličanje*. (Fil. 2, 12.)

Živimo samo enkrat, in le od tega edinega življenja je zavisna naša večnost in ta večnost se že letos pri nekaterih začne. Sv. Avgustin zdihuje: „O večnost, kdor premišljuje tebe, ne da bi se poboljšal, nima ali ne vere, ali ne srca!“

Novega leta dan je posvečen s praznikom obrezovanja našega Odrešenika, ko mu je bilo dano ime Jezus, *in v nikomur drugem ni zveličanja*. (Dej. ap. 4, 12.) Predragi v Kristusu Jezusu! Kakor smo začeli prvi dan novega leta v imenu Jezusovem, tako preživimo vse dneve letošnjega leta in vsega svojega življenja v imenu Jezusovem! Služimo svojemu Bogu in Odrešeniku s celim srcem in z vso dušo! *Čas prav obračajmo, in varujmo se huđega!* To je edina pot, da dosežemo tisto večno slavo in neskončno srečo, katero je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo. (I. Kor. 2, 9.) Amen.

V. Bernik.

Nedelja po novem letu.

Ne jutri, temveč danes!

Vstani, vzemi Dete in njegovo mater ... in je vstal ... in prišel na izraelsko zemljo. Mat. 2, 20. 21.

Sv. pismo imenuje sv. Jožefa, ženina Marije Device in rednika Jezusovega, *moža pravičnega*. To častito ime je zaslužil med drugim tudi zato, ker je brez obotavljanja hitro ubogal, kar mu je Bog naročil. Dvakrat je dobil tako povelje: Prvič, ko mu je angel Gospodov zapovedal z Jezusčkom in njegovo materjo bežati v Egipt, in drugič, ko mu je ukazal, naj se zopet vrne domov na izraelsko zemljo. Obakrat se je glasilo povelje: *Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater — in brez obotavljanja, še tisto uro, ko je povelje dobil, je Jožef vstal in šel tje, kamor se mu je velelo.*

Glejte, kako natančna, zvesta pokorščina! Oh, ko bi to zgledno pokorščino imeli tudi mnogi izmed nas, ki pa se ne smejo s sv. Jožefom vred *pravični* imenovati, ki so že gotovo večkrat dobili ukaz, naj vstanejo in vzamejo k sebi Jezusa in njegovo mater Marijo, naj namreč vstanejo iz svojih grehov in se spreobrnejo, da pri Jezusu po Mariji milost dobé in ž njima pridejo

v obljubljeni deželo, v nebesa. Pa ta pokorščina je tako redka med nami. Morda jim ne manjka volje, da bi vstali enkrat, pa manjka jim volje, da bi hitro in v trenutku vstali kakor sv. Jožef. Morebiti jutri, a ne še danes, — morebiti drugo leto, a letos še ne. Da, morebiti — pa morebiti in skoro gotovo nikoli ne bodo vstali, in potem so v največji nevarnosti, da padejo prej ali slej v oblast Herodovo in da se za vselej pogube.

Glejte, kristjani, vse tiste, ki sami sebe slepé s takimi izgovori in omahovanjem zlasti zdaj v novem letu, hočem danes opomniti na to, da naj to, kar jim je najbolj potrebno, ne odlagajo od dneva do dneva, temveč naj z novim letom začno tudi novo življenje. Zato naj to leto začno: 1. ne z izgovorom: jutri, jutri! 2. temveč s trdnim sklepom: danes še, danes!

Izročimo se varstvu Jezusa, Marije in Jožefa!

I. Poljski kralj Sigismund je imel navado, da je vselej dolgo premišljal, predno se je za kako stvar odločil, in da je izvršitev svojih sklepov odlagal od dneva do dneva. Zaradi te slabe navade so mu dali priimek: „Jutršnji kralj.“ Tacih „jutršnjih kraljev“ je pa v naših časih, žalibog, neizrečeno veliko, ako se gre za skrb za njih dušno zveličanje. Zdaj še ni čas, pravijo; zdaj se še ne morem odločiti, da bi izpremenil svoje dosedanje življenje. Pustite me še nekoliko, da se postaram, potem pa hočem začeti z vso resnobo, odpovedal se bom posvetnemu veselju, obžaloval napake preteklega življenja, služil bom zvesto Bogu in vse poravnal, kar sem poprej zamudil in hudega zakrivil.

Zoper tebandskega kralja Arhija so skovali nekateri plemeniži zaroto, da bi ga umorili. Na skrivnem so že vse pripravili, kar je bilo potrebno za kraljev umor, in še tisto noč so hoteli svoj črni naklep izvršiti. Neki prijatelj kraljev, ki je slučajno vse to zvedel, mu je poslal nemudoma pismo, v katerem mu je vso to zaroto odkril. Strežnik, ki je pismo nesel kralju, je dospel tje že pozno v noči, ko je kralj s svojimi gosti ravno sedel pri mizi in bil prav dobre volje. Prosil je kralja, naj hitro pismo odpre, ker so v njem silno važne reči popisane. Toda kralj, ves prevzet omiznega veselja, potisne pismo v stran in pravi: „Tako važne reči se morajo na jutro odložiti.“ In glejte, še tisto noč so zarotniki pridrli v njegovo sobo in umorili spečega kralja.

Kristjan, tako pismo je poslal tebi tvoj prijatelj, ljubi Bog, že velikokrat po tvoji vesti, po tvojem spovedniku, po pridigi, po bolezni in te je svaril pred sovražniki tvojega zveličanja, pred vklepi hudobnega duha, pred zapeljivostjo sveta in ti je rekel,

da je pismo največje važnosti, ker se gre za tvoje življenje ali smrti za nebesa ali za pekel. Opominjal te je, da ne odlagaj pokore od dneva do dneva; klical te je z besedami psalmistovimi: „Danes, ko zaslišite njegov glas, ne zakrknite svojih src!“ (Ps. 94) Stori hitro, stori takoj, kar moreš, zakaj v peklu, kamor hitiš, ne bo dela, ne razuma, ne modrosti in ne spoznanja. (Sir. 9. 10.). Položi svojo roko na oralo, da preorješ zemljo svojega srca in iztrebiš plevel svojih grehov. Opusti grešno znanje, grešne navade in strasti, odpusti sovražnikom, povrni storjeno škodo in tuje blago! Pa kaj praviš ti? Tako važne reči se ne storé kar hitro danes, treba jih je na jutri preložiti; danes sem lahko še dobre volje, moram še to in to storiti, jutri ali pa pozneje kdaj se bom pa že potrudil in skupaj vzel, opravil bom dolgo spoved in potem se bom potrudil lepo živeti. Tako morda govoriš ti; tako jih govori mnogo, mnogo, jednako lahkomiselnih kakor si ti.

„O nesrečni jutri! Kako veliko si jih že pogubil!“ kliče sv. Avguštin. „O nesrečni jutri, pravi neki grešnik pri Dijoniziju Kartuzijanu (v njegovem spisu „Weltspiegel“), kako dolgo vrv si mi navezal okoli vratu in me potegnil v peklenški prepad!“ Zakaj? Jutro, na katero se zanašaš, ne pride nikoli; in med tem, ko ti naprej grešiš in svoje poboljšanje odkladaš, pride Gospod in tirja od tebe tvoje življenje. „Ti norec, čakaš na jutri, pa še to noč bo tvoja duša stopila pred večnega Sodnika.“ Zgodilo se ti bo, kakor se je zgodilo kartaginskemu vojskovodji, kateri bi se lahko polastil rimskega mesta in vseh sovražnikov; pa je to opustil, šel mimo Rima in potem je bil on od Rimljanov tepen ter zgubil čast in življenje. Zdihoval je: „Ko sem mogel, nisem hotel, in zdaj, ko hočem, pa ne morem!“ Tudi ti še danes lahko storiš, kar ti je treba, ako le hočeš, ker imaš dovolj milosti od Boga; jutri pa morda ne boš več mogel, ker ne boš imel več milosti, in tisti tvoj „jutri“ ne bo nikoli prišel. Bojim se, da boš tudi ti enkrat zdihoval, ko bo prepozno: „Ko sem mógel, nisem hotel, in zdaj, ko hočem, pa ne morem.“ Pomisli torej: „Današnji dan je še v tvoji oblasti, jutršnji morda več ne bo; zato ne govori jutri, jutri, temveč: še danes! Ne: „drugo leto“, temveč: „še to leto!“

II. *Luč je še malo časa pri vas*, pravi Zveličar, (Jan. 12, 35.) *sato živite, ker imate luč, da vas tema ne zapade.* Pomislite, kako hitro ste lahko na onem svetu: majhna nesreča, mala rana, kratka bolezen vas lahko nepričakovano spravi skozi vrata večnosti; kakor se je to že neštevilnim zgodilo. Pomislite, da imate

še marsikaj poravnati, in imate za to le kratek čas, da morda jutri tega ne bote več mogli storiti, kar danes še lahko storite. Marsikdaj ta ali oni hudo zbolijo, treba sv. zakramentov, a on odlaga zmerom na jutri. Pa kar naenkrat pade v nezavest ali se mu pamet zmeša in umrje nepreviden. Zakaj? Zato, ker je zmerom odlagal na jutri in tisto jutro nikoli ni prišlo.

Sv. Skolastika je imela navado reči vsak dan: „Doslej nisem Bogu služila, jutri mu tudi več ne bom mogla, zato mi preostaja le še današnji dan.“ Ta misel jo je dan za dnevom vzbujala, da je vedno iz nova goreče Bogu služila. In ko bi mi to misel si k srcu vzeli, bi spoznali, da je naše preteklo življenje brez zasluženja, da se na prihodnjost ne moremo zanašati, da moramo torej današnji dan dobro porabiti, da delamo pokoro za preteklost in začnemo novo življenje. Ko bi si vzeli k srcu besede, katere je Bog dal govoriti kralju Jozafatu: *Pomisli, da danes začneš Bogu slušiti in da moraš še danes to službo končati*, — gotovo bi se potrudili s celimi močmi to povelje izpolniti, in vedno bi nam šumele v ušesih besede Jezusove: *Le eno je potrebno*, da skrbimo za dušo in delamo pokoro.

Očak Abraham je poslal svojega hišnika Eliezerja v Haran, neko mesto v Mezopotaniji, v hišo Batuelovo, da bi dobil nevesto njegovemu sinu Izaku. Bil je s častjo sprejet in postrežen z jedjo in pijačo, povabili so ga, naj si odpočije od poti. Toda Eliezer je odklonil vse te ljubeznivosti in rekel: *Nikakor ne bom počival, jedel in pil, dokler ne izvršim svoje naloge in svojega poslanstva srečno ne dokončam*. In ni hotel ničesar užiti, dokler se mu ni reklo: *Glej, Rebeka, naša hči, je pred teboj, vzemi jo in pojdi z njo, da jo pripelješ kot ženo sinu tvojega Gospoda* (I. Moz. 24)

Tako mislijo, tako delajo vsi, kateri se z resnobo pokorijo v zveličanje svoje duše. Vse prijetnosti in razveseljevanja tega sveta nimajo do njih srca nobene moči, nobenega vpliva, v svojih posvetnih skrbeh ne zanemarijo skrbi za edino potrebno, za svojo dušo. Njim se vedno glasi v srcu glas: „Danes je še čas, ako bo jutri tudi, ni še gotovo.“ Današnji dan hočemo torej rabiti Bogu v čast in sebi v zveličanje, naš angel varih nas mora vedno delavne najti. Dolžnosti svojega stanu moramo vestno izpolnovati, svoja dela pa vedno združevati z gorečo molitvijo. O srečen in blažen konec našega življenja, če se bomo po tem ravnali! Z Jezusom, Marijo in Jožefom pojdemo v obljubljeni deželo, v

sv. nebesa. Zato, kristjani, ne jutri, temveč danes! „Kako dolgo še, je klical sv. Avguštín sam sebi, ko je vedno odlagal pokoro, kako dolgo še? Zakaj ne sedaj? Zakaj svoji propalosti, svojemu grehu kar sedaj ne naredim konec!“ Tako vprašaj ti sam sebe! Ako ti začne hiša goreti, ali ne začneš precej gasiti? Ako zboliš, ali se ne začneš zdraviti? Ako ti živina zboli, ali ne iščeš precej zdravil? Ako dobiš dedščino, ali odlagaš jo vzeti? Ako danes otroke lahko preskrbiš, boš li na jutri odložil? In kjer se gre za tvojo dušo, ali bi zmerom čakal in odlagal? Doklej še? Tvoja pot pelje k Herodu! Išči Jezusa in ohrani ga z Marijo in Jožefom. Amen.

† J. Benkovič.

Praznik sv. Treh kraljev.

1. Iščimo Jezusa po zgledu sv. Treh kraljev.

In so šli v hišo, in so našli dete z Marijo, njegovo materjo, in so odprli svoje zaklade, in mu darovali zlata, kadila in mire. Mat. 2, 11.

Predragi! Današnji dan je zelo svet, zelo imeniten, kajti velike, čudapolne stvari so se danes zgodile: Danes so prišli trije modri iz jutrove dežele ter so novorojenemu detetu prinesli darove, zlata, kadila in mire. Danes je bil krščen tudi Jezus v Jordanu ter je s tem posvetil vodo v odpuščanje grehov. Danes se je prikazala sv. Trojica: Oče v glasu; Sin v mesu, sv. Duh v podobi goloba. Danes je Gospod storil prvi čudež v Kani galilejski, ko je spremenil vodo v vino. Zato je res častit in slaven današnji dan, ker nam kliče v spomin toliko čudežev in skrivnosti božje ljubezni in umiljenja. Toda pustimo druge skrivnosti, katerih spomin današnji dan obhaja sv. Cerkev, obrnimo se rajši k Trem kraljem, pogledjmo, kako so šli Jezusa iskat, kako so ga iskali, kako ga našli in kake darove so mu prinesli. Strmeli bomo nad živo vero teh modrih, občudovali njih gorečnost in požrtvovalnost, učili se bomo, kako moramo Jezusa iskati mi, če smo bili tako nesrečni, da smo ga izgubili s smrtnim grehom. Čujte, kristjani, kako so ga iskali Trije kralji in kako ga po njih zgledu iščite tudi vi:

a) Kakor hitro so zagledali zvezdo, so takoj vstali in se na pot podali,

b) vse so zapustili,

c) hitro so šli, ker so imeli dolgo pot ter so vpraševali po novorojenem detetu, in

d) slednjič so mu prinesli dragocene darove, zlato, kadilo in miro.

O kristjani, pojdimo tedaj Jezusa iskat, ne nehajmo preje, dokler ga ne najdemo! *Vstani, bodi razsvetljen Jerusaleml ker pride tvoja luč, in Gospodovo veličastvo nad teboj vshaja.*

a) Tam v daljni jutrovi deželi, v Sabi, se je prikazala na nebu zvezda, oznanjujoč narodom, ki so tavalii v smrtni senci poganstva, odrešenje, prihod Odrešenika, ki bo iz teme nevere in zmote pokazal pot k nebeškemu Jeruzalemu. Brž ko zagledajo neznano zvezdo, brž ko je dejanska milost božja razsvetlila njih um, ter nagnila njih voljo, že vstanejo ter gredo na pot iskat novorojenega kralja ter ga molit. Preljubi! kolikokrat se nam na nebu našega življenja prikaže zvezda: dejanska milost božja nas razsvetljuje, krepi in nagiblje nam voljo, ... a mi, o Bog, kolikokrat se ustavljamo milosti božji ter zanemarjamo navdajnenja sv. Duha. O da bi pač mi vsikdar sodelovali z milostjo božjo, da bi pač vsikdar šli za temi nebeškimi zvezdicami, ki jih v našem umu prižiga roka neskončno usmiljenega Boga. Toda koliko milosti mi zavržemo! O vi nesrečni grešniki, ki ste s smrtnim grehom pregnali Jezusa iz svojih src, zapustili ste zvezdo milosti božje, daleč ste se podali v tujo deželo, kjer vlada tema in sužnost smrtnega greha. Hudobni duh vas je vjel v svoje mreže: *Na lovu so me vjeli kakor ptico moji sovražniki.* (Žal. pes. 3, 52.) Neusmiljeno vas je satan obdal z verigami ter vklenil: *Hudobnega vjamejo njegove hudobije, in vesi njegovih grehov ga svežejo.* (Preg. 5. 22) Kruto vas je vrgel v ječo, v kateri sedaj ječite. *Okrog me je obsidal, da ne uidem; v težko šelesje me je dejal.* (Žal. pes. 3, 7.) Obdal vas je s premnogimi nadlogami, vrgel v neznosno bridkost in revščino: *Vedi in glej, kako hudo in grenko je, da si zapustil Gospoda, svojega Boga, in da se me nič več ne bojiš, pravi Gospod.* (Jer. 2, 19.) O grešnik, kdaj zapustiš svojo Sabo, kdaj se podaš iz dežele sužnosti hudičeve? Tolažiš samega sebe in praviš: „Še sem živ, Gospod je usmiljen, ne bo pustil, da bi se pogubil ...“ Revež, koliko jih je že varalo prepozno kesanje, prepozna pokora! Glej, človek, če se hočeš znebiti verig hudobnega duha, danes se ti zopet pri

kazuje zvezda milosti božje, danes sv. Treh kraljev dan te kliče Gospod iz sužnosti satanove, kakor je poklical neverne Tri kralje iz smrtne sence poganstva: *Vstani, bodi rassvetljen Jerusaleme, ker pride tvoja luč in Gospodovo veličastvo nad teboj vshaja!* Da, vstani, grešnik, vstani precej, vstani danes, pusti nesrečno Sabo suženstva hudičevega ter se vrni zopet v naročje nebeškega Očeta, predno te satan vklene v strašne verige grešne navade, iz katere skoraj ni rešitve. Vstani, da se izpolni beseda, ki jo je v današnjem listu zapisal prorok Izaija: *Vsi bodo prišli iz Sabe ter bodo prinesli zlata in kadila, in bodo hvalo Gospodovo osnaneli.* (Iz. 60, 6)

b) Sedaj pa vidim tvojo zadrego: rad bi šel, pa zopet nerad... bojiš se težavne poti pokore. Slovo dati priljubljenemu grehu, raztrgati vezi grešne navade, katera ti je prešla v meso in kri, o, to je tako težko... tako tarnaš in odlašaj svoje spreobrnjenje. Ljubi moj! kako zelo bodo na sodnji dan osramotili sv. Trije kralji tebe, ki nočeš ničesar zapustiti iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do svoje neumrjoče duše. Osramotili te bodo ti vrli, požrtvovalni možje, ki so iz ljubezni do Boga vse zapustili ter se podali na tako nevarno, težavno pot. Pustili so svoje domove, svoje družine, svoje premoženje, pustili za dalj časa vse, kar so imeli. Ni jih plašila misel: Kaj bodo sosedje rekli? Niso se bali težavne poti; saj takrat ni bilo še železnic, niti gostišč ob potu, niti gladkih, širokih cest, niti poštnih vozov. Niso jim vzele poguma nevarnosti, ki je bilo takrat ž njimi združeno potovanje, kakor: divje zveri, hudobni ljudje, strašna vročina v onih krajih. Želja videti novorojeno dete, je moliti ter mu prinesiti darove, je bila večja in močnejša, kakor one mnogoštevilne zapreke, ki so jim zastavljale pot. Toliko so žrtvovali sv. Trije kralji, da bi dobili pri jaslicah milost božjo, da bi videli dete Jezusa in ga molili. Koliko pa daste vi, kristijani, da bi zopet dobili Jezusa, ki ste ga nesrečni s smrtnim grehom izgubili? Vse, vse vam je preveč, vsaka žrtev, ki jo zahteva pot pokore, vam je prevelika, vsako zatajevanje, ki je ljubi Jezus zahteva od vas, vam je pretežko. Ali čujete, kako govori Gospod: *Kdor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden. In kdor ne vzame svojega križa, in ne hodi za menoj, ni mene vreden.* (Mat. 10. 37.) Oj kako vas bodo osramotili, rečem še enkrat, Trije kralji na sodnji dan, kako vas bodo osramotili drugi svetniki, ki so toliko pretrpeli za Jezusa, ki so raji tudi prelili svojo kri,

kakor da bi bili izgubili milost božjo. Sv. Kvirin si je dal roke in noge odsekati; sv. Serapijon se je pustil v drobne kosce razsekati; sv. Niceforja so na ražnju pekli, potem so po njem hodili ter vsega razmesarili... Pa kako bi vam naštel vso neštevilno množico sv. mučnikov, ki so raji prenesli enake ali še hujše muke, kakor da bi bili izgubili milost božjo. Vi, nesrečni grešniki, pa še prsta ne ganete, da bi ta dragoceni zaklad, ki ste ga s smrtnim grehom zapravili, zopet nazaj dobili!

Drugi niso čakali trinogov, da bi se dali mučiti, sami sebi so postali trinogi, da bi nikoli ne izgubili milosti božje. Sv. Janez de Bono si je vtikal treske za nohte, da bi se ubranil hude izkušnje; sv. Martinijan je zakuril ogenj ter samega sebe neusmiljeno žgal, da bi ušel enaki nevarnosti; sv. Frančišek se je valjal nag v trnju in snegu, da bi premagal izkušnjavo... Vse to se je svetnikom malo in neznatno zdelo, da so se le smrtnega greha obvarovali. Tudi oni niso bili kamen: čutili so bolečine; pa sladkost milosti božje, katero so hoteli ohraniti, je bila večja kakor bridkost vseh strašnih muk, katere so morali pretrpeti. Raji so razdrobili minljivo posodo svojih revnih teles, kakor da bi izgubili dragoceni zaklad milosti božje, ki so ga nosili v svojih srcih. Oj mi revčki! Kaj porečemo na sodnji dan vpričo sv. Treh kraljev, ki so vse zapustili, da bi milost božjo prejeli, kaj porečemo vpričo neštete množice mučnikov božjih, ki so raji prelili kri, raji trpeli najstrašnejše muke, kakor da bi bili izgubili milost božjo! Sram naj nas bo danes pred jaslicami, v katerih leži božično dete, sram, da tako malo storimo za to dete, da se plašimo vsake žrtve, kedar nam je treha je iti iskat. Oj darujmo vse, kar imamo, darujmo, če treba tudi premoženje, čast, dobro ime, da, tudi zdravje in premoženje, da le zopet najdemo Jezusa in Marijo!

c) Toda vrnimo se zopet k svetim Trem kraljem in poglejmo jih na potu: Ne obotavljajo se, ne počivajo, ne tratijo dragocene časa, mudí se jim naprej: saj pot je bila dolga. Hrepené videti novorojeno dete, je moliti in predenj položiti darove. Kako pa dostikrat delajo kristjani? Izgubili so Jezusa, zapustili naročje in dom nebeškega Očeta, pa so se podali daleč, daleč v tujo deželo. O človek, kedarkoli storiš smrten greh, oddaljiš se od Boga, in kolikor smrtnih grehov storiš, toliko tisoč in tisoč milj podaš se stran od Boga. Čuj, kaj pravi prerok: *Vaše hudobije vas ločijo od vašega Boga, in vaše pregrehe skrivajo pred vami njegovo obličje, da vas usliši.* (Izaija 59, 2.) Zato pa, o kristijani, ako

ste daleč proč od Boga, je treba, da hitite, da ne tratite dragocenega časa. Treba je, da se urno, precej spreobrnete. Trije kralji, ki hité k Jezusu, vam kličejo: Kristjani, ne odlašajte svojega spreobrnjenja! In modri Sirah vam kliče: *Ne odlašaj se k Gospodu spreobrniti, in ne odkladaj od dneva do dneva; zakaj njegova jesa naglo pride, in ob času maščevanja te bo rasdejal.* (Ecli. 5, 8.) O Bog, koliko jih je že prehitela smrt, ki so se sicer hoteli spreobrniti, pa so predolgo odlašali! Zato, o človek, če hočeš najti Dete, če hočeš uiti iz sužnosti hudičeve, pojdi za zvezdo, sodeluj z dejansko milostjo sv. Duha, ki te danes zopet razsvetljuje in nagiblje: pusti stvari, pusti če je treba, čast, premoženje, da, celo življenje!

Cesarica Evdoksija je poklicala sv. škofa Epifanija v Carigrad, češ, da se bo z njim nekaj posvetovala. Toda, kako se začudi svetnik, ko je zahtevala od njega, naj sodeluje pri smrtni obsodbi, ki se bo izrekla nad sv. Krizostomom... Ne, zato ni mogel biti Epifanij. Brzo zapusti mesto, cesarsko palačo in gledališča rekoč: „Naprej, naprej, meni se mudi!“ In prav je imel: komaj je prišel v pristanišče in hotel v ladijo, se je zgrudil mrtev na tla.

Kar se je zgodilo temu svetemu možu, bo prejali slej doletelo tudi nas. Smrt nam je vedno bliže in mi smo njej vedno bližje: Danes ali jutri se zgrudimo vzdihujoč: Naprej, naprej, mudi se nam!

Mudi se nam k Jezusu in Mariji, mudi se nam k Jezusu po Mariji. Da, preljubi, zatecimo se k Mariji, da nas ona privede spet nazaj k detetu, ki smo je morda izgubili s smrtnim grehom. Saj smo prav zaradi tega izgubili Jezusa, ker smo Mariji dali slovo, in Jezus ne ostane sam v srcu brez Marije. Jezus in Marija sta vedno skupaj, kakor pravi lepo sv. Krizostom: „Blažena Marija! Brez Marije ni Jezus rojen, ker ona je orodje včlovečenja; brez Marije ne najdeš Jezusa, ker je ona služabnica njegovih otroških let. Brez Marije ni Jezus križan, ker je ona sodelovala v njegovem trpljenju!“ Kristjani, ki hočete najti Jezusa in s sv. Tremi kralji vprašujete: „Kje je novorojeno dete? —“ odgovarjam vam: Jezus je pri Mariji, pri Mariji ga iščite!

d) Toda, kristjani, ali hočete iskati praznih rok ljubega Jezusa? Glejte, kako klečé Trije kralji pred jaslicami in odpirajo svoje zaklade ter jih polagajo pred novorojeno dete: zlato, kadilo in miro! *Ne prikaži se prazen pred mojim obličjem*, govori Gospod (Exod. 34, 20.). Tedaj darov hoče od vas Gospod. In kaj mu boste dali? Zakladov, kakor so jih imeli sv. Trije kralji, morda nimate, ker vas Bog ni oblagodaril s posvetnim premoženjem. To

naj vas ne skrbi: ljubši darovi, kakor zlato, kadilo in mira mu bodo zakladi, katere imate vsi, tudi najrevnejši izmed vas... Odprite mu zaklade svojih src, darujte mu svojo ljubezen, ljubezen pa dejansko. V dejanjih se kaže ljubezen! Dosedaj ste bili morda mlačni; vsako slabo vreme vas je že zadržalo, da niste šli k sv. maši, bali ste se morda v delavnik k sv. maši, da bi se vam le ne reklo „trcijalce“, „trcijalke“, iz praznega posvetnega strahu ste se redko približali k spovednici, k angelski mizi, sram vas je bilo očitno pred svetom pokazati svojo vero. Če je bilo tako, kristjani, mora zanaprej drugače biti! Glejte Tri modre, kako dolgo pot so naredili; nič jim ni bilo mar, kaj bodo rekli ljudje, da za tako dolgo časa zapuščajo svoje žene, svoje otroke in domove. Ko najdejo zaželjeno dete v taki revščini v plenice povito in v pastirske jasli položeno, se nič ne sramujejo njegovega uboštva, marveč v živi veri pokleknejo ter v podobi revnega deteta molijo pobožno in spoštljivo svojega Boga. Storite tudi vi tako danes in tako delajte zanaprej: Odprite zaklade svojih src, iz katerih naj puhti goreča molitev tje pred naše božje jaslice, pred tabernakelj, v katerem pod podobo belega kruha biva prav tisti Jezus, katerega so današnji dan sv. Trije kralji tako bogato obdarovali. Da, kristjani, pred tabernakelj poklekните in odprite zaklade svojih src: zlato bodi vaša dejanska ljubezen, kadilo vaša goreča molitev in počesčenje Jezusa v najsvetejšem zakramentu, in mira, grenka mira pa naj bodo vaše grenke solze, ki jih točite zato, ker ste novorojeno dete že tisočkrat in tisočkrat žalili!

V Monakovem imajo lepo podobo: Tu stoji Kristus ves krvav, ves razmesarjen; trnjeva krona mu je ovita okoli glave, in sramotni trst drži v roki. Pod podobo je zapisano: *Ego pro te haec passus sum, tu vero quid fecisti pro me?* — Jaz sem to zate trpel, kaj si pa ti zame storil? Preljubi! Sv. Trije kralji niso vedeli, kaj bo Jezus zanje trpel, in vendar so se precej, kakor hitro so zagledali zvezdo, podali na pot, vse so zapustili, hitro so šli in so novorojenemu detetu darovali tako dragocene darove. Vi pa veste, kaj je za vas trpel, znana vam je njegova dolga, bridka pot od betlehemske jaslje gori do križa na gori Kavariji.

Ali načete ničesar storiti za Jezusa? Ali ne boste hodili za njegovo zvezdo, ki jo vam pošilja razsvetljujoč vas s svojo dejansko milostjo? Ali ne boste šli za njim pot križa in trpljenja in

zapustili vse, kar vas ovira na strmem potu proti nebesom? Ali nočete precej dati slovo grehu in se spreobrniti, ker dobro veste, da se vam zelo, zelo mudi? Ali boste šli praznih rok, brez darov, brez dobrih del pred sodnji prestol Gospoda našega Jezusa Kristusa? Kaj vam porekó tisti dan sv. Trije kralji, kaj vam poreče Gospod Jezus Kristus? Gorje vam, če vam zakliče: Jaz sem za vas to trpel, kaj ste pa vi zame storili? Tega naj vas in mene obvaruje dobri Bog! Amen.

Dr. Josip Jerše.

2. Zvezda sv. Treh kraljev in naša zvezda.

Novo leto se je veselo začelo. Nad vrati novega leta je bilo zapisano ime Jezus. To bo pa res srečno novo leto: *Ker ni drugega imena danega ljudem, kakor presladko ime Jezus, v katerem se moremo zveličati.* To nam je sv. mati cerkev pokazala prava vrata!

Zdaj pa nam na pot daje dobrega vodnika: svetlo zvezdo. *Glej, od vshoda prihajajo modri v Jeruzalem govorč: Kje je novorojeni kralj Judov? Kajti videli smo njegovo zvezdo na jutrovem in smo prišli, da ga molimo.* (Mat. 2.)

O srečni kralji! In tudi mi smo videli to zvezdo na Jutrovem, ker je Jeruzalem proti jutru, in če gledamo proti Betlehemu, kjer se je naš Jezus rodil, moramo proti jutru gledati.

I. Kdo vodi sv. Tri kralje? Zakaj zvezda? Bog je vzbudil tudi med neverniki preroka, ki je prerokoval: *Videl ga bom, toda ne zdaj, gledal ga bom, toda ne kmalu. Zvezda ishaja iz Jakopa in kralj se vzdiguje iz Israela.* (4. Mojz. 24)

Zdaj so se spominjali teh besed, in precej so se podali na pot. Samo eno besedo so vedeli o Bogu in so se zveličali. Vam je pa vse znano in na drobno se vam razlaga, ali se pa tudi tako hvaležno držite nauka?

Kako so hiteli od vseh strani! *Na kamelah, na dromedarjih bodo prišli, toliko kakor povodenj.* (Iz. 60.), *ki bodo prinesli slata in kadila in bodo oznanjevali hvalo Gospodovo. Kakor oblaki letijo in kakor golobi se bodo podvizali poiskati Zveličarja.* Ali se tudi vam tako mudi? „Tardi ad credendum“. (Luk. 24, 25.)

Zakaj zvezda? Pastircem je angel oznanil rojstvo Gospodovo. Izraelci so imeli pravo vero. Verovali so v Boga, ki ima svoje angele, da mu služijo. Angel se je prikazal Abrahamu, Cahariju i. t. d. in zdaj pastirjem. Ti kralji pa niso imeli prave vere, ampak so kot Boga častili solnce in so mislili: če je velika luč na nebu, solnce, Bog, potem so zvezde, ki se skrijejo vse, kadar izide solnce, njegovi služabniki. Ko se jim torej prikaže nenavadna lepa, velika in svetla zvezda, so prav sodili, češ njihov Bog jim jo pošilja, in če gredo za njo, našli bodo Boga.

Ali pa tudi vi tako zvesto greste za zvezdo sv. vere? *Pravični šivi iz vere. Bres vere ni mogoče Bogu dopasti.*

II. Kako jih vodi?

1. Vabi jih s svojo lepoto. Kdo bi ne šel za zvezdo, ki bi prisijala na naš prag? Tako je prisijala milost božja po svetem krstu. Kako nas milost vleče in sili k Bogu! *Ljubezen me sili.* (Sv. Pavel.)

2. Zvezda se skriva. Ali so se zdaj vrnil? O ne! Bili so pač modri. Lepo vreme ne more zmerom biti — en teden, en mesec, potem je pa zopet oblačno in dež in nevihta. To so križi, težave, skušnjave v našem življenju. Ali zvezda zgine, ko jo oblaki zakrijejo? To veste, da zvezda še vedno sije, samo za oblakom. Ko bi sv. Trije kralji rekli: zdaj gremo nazaj, zdaj je itak vse zastonj, bi ne bili modri. Rekli so: ko oblak izgine, jo bomo zopet videli!

Tedaj ljubi v Gospodu, če pride kaka skušnjava, ne smete reči: zdaj pa ne bom več molil, ne bom se več vojskoval, saj je tako zastonj! Zvezda milosti božje še sveti, samo ti je ne vidiš. Ljubi moji, po hudi uri zvezde tako migljajo in tako prijazno bliščé na nebu, da se jih ne moreš nagledati. *In ko sagledajo zvezdo, se razveselé v veliki radosti.* Da zvezde ne vidiš, tega ni ona kriva, ampak tvoje slabo oko. Oko sv. vere je pa bolj čisto, to vidi skozi oblake.

3. Vodi jih v Jeruzalem k Herodu. Kralj gre kralja ali kraljeviča iskat na kraljev dvor. Herod se jih je prestrašil in jih je iskal umoriti. Otroci se družijo z otroci, mladina z mladino, deklice si poiščejo deklisko družbo. Pa med njimi je dosti hudobnih otrok, mladeničev in deklet. Ali so modri kralji potegnili s Herodom? Nikakor ne; ko so zvedeli za njegovo nakano, so takoj zapustili mesto. Ko tedaj ti vidiš, kako je tvojih tovarišev strah cerkve in sv. zakramentov, zapusti njihovo družbo!

In jim je pokazala hišo. Vstavi se zvezda milosti božje, danes nad hišami te fare, da bosta v njih vedno Jezus in Marija doma. Vstavi, se zvezda, nad srci naših faranov, da bodo vedno razsvetljena in da bodo tempelj božji. In kakor trije kralji bomo zdaj pri sv. maši pokleknili, Jezusa molili in mu darovali zlato — kadilo — miro. Amen.

† Dr. Iv. Križanič l. 1895. — Priobčil Fr. Stuhec.

Prva nedelja po razglašenju Gospodovem.

Vzgoja otrok.

In Jezus je rasel v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.
Luk. 2, 52.

Božični prazniki hitro potekajo. Ni še dolgo, kar smo se spominjali rojstva Gospodovega; takoj nato smo obhajali godove onih svetnikov, ki so se v ljubezni do njega posebno odlikovali, pred desetimi dnevi smo obhajali spomin obrazovanja deteta Jezusa, v sredo god sv. Treh kraljev, danes pa nam sv. evangelij že kaže 12 letnega mladeniča Jezusa v templju, kako tam med farizeji in pismarji sedi, jih posluša, izprašuje in jim odgovarja tako, da se vsi čudijo.

Učit in zveličat je prišel Jezus na zemljo v blagor vsega človeštva. In dobro je izpolnoval to svojo nalogo. On ni učil le z besedo, temveč učil je še zlasti z zgledom; vsako njegovo delo, da, celo vsak njegov korak je nauk vsem, ki hočejo za njim hoditi. Ležeč v jasicah nas je učil ponižnosti, pri obrezovanju nas je učil vdanosti v voljo nebeškega Očeta, danes pa nas uči pokorščine in napredovanja v dobrem. O Jezusovi mladosti vemo sicer jako malo; toda to, kar vemo, že zadostuje za mladino, zadostuje popolno, da vemo, kako je treba v mladosti živeti. Sv. Lukež sklene današnji evangelij z besedami: *In je rasel v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.* Te besede nam povedo vse, kaj je mladini potreba.

Vsakdo ve, da je najnevarnejša doba za vsakega človeka, mladeniška doba, ko človek dorašča. To velja za vse mlade ljudi,

naj žive tukaj ali tam, v mestih ali na kmetih, samo v nekaterih krajih je nevarnosti še več nego drugod. Zato je sveta dolžnost tistih, ki imajo skrb za mladino, da jo obvarujejo teh nevarnosti. Žalibog, da je že mnogokje prišlo tako daleč, da mnogi starši in vzgojitelji bodisi duhovskega ali svetnega stanu že obupavajo nad mladino in tožijo, da je nemogoče mlade ljudi, bodisi katerega-koli spola, ohraniti v pravih mejah, da ostanejo verni in sploh pošteni, ker, kakor pravijo, nevarnosti so prevelike in premnoge. Toda temu ni tako; še se da pomagati, da se mladi ljudje obvarujejo spačenosti. To se doseže zlasti z dvema pripomočkoma: 1. z dobro versko vzgojo; 2. s tem, da ne odstrani vsako zapeljevanje.

I. a) Prvi, najvažnejši in najbolj potrební pripomoček, da se mladi ljudje obvarujejo nevarnosti, ki jim žugajo, je dobra verska vzgoja. S tem pa nikakor ne mislim, da je zadosti, ako otroci znajo par molitvic dobro na pamet, da razumejo vsebino apostolske vere, očenaša, da znajo glavne zgodbe iz Kristusovega življenja in njegovega trpljenja. Seveda vse to je silno potrebno vsakemu, da vsaj ve, kaj ga uči sv. vera krščanska. Samo to znanje človeka še ne stori dobrega in ga ne obvaruje pred spačenostjo. Zato se utegne časih zgoditi in se, žalibog, res zgodi, da ravno tisti otroci, ki so bili v šoli najboljši, ki so znali ves katekizem na pamet, prav hitro zaidejo na kriva pota in zgube polagoma vso vero. — Znano je, da so bili judovski pismarji in farizeji v veri jako dobro poučeni, do besedice jim je bilo znano sv. pismo, in druge so v tem podučevali. Pa vendar so bili najhujši sovražniki Zveličarjevi, katerega napoveduje sv. pismo starega zakona skoro na vsaki strani, in živeli so tako pregrešno, da jih je Kristus sam imenoval „pobeljene grobove“, ki so zunanje sicer lepi, a znotraj polni gnjilobe. Judež je bil učenc Jezusa samega, pa vendar je od vere odpadel in svojega mojstra zatajil. To je gotovo dokaz, da ni še dosti, ako kdo zna verske resnice, da ga to samo na sebi pred zmotami še ne obvaruje.

b) Zato se mora k verskemu poduku pridružiti tudi vaja v verskem življenju, v verskih dolžnostih. To je eden najvažnejših pripomočkov, da se mladina ohrani na pravi poti. „Skušnja dela mojstra“, pravi star pregovor; s tem pa se hoče reči, da človek s tem postane mojster v kaki reči, ako se je

dobro privadi in priuči. Tako je tudi z vero in verskim življenjem. Da mladina v tem ostane stanovitna, mora se tega že od malega navaditi. Pred vsem mora spolnovati vestno glavne dolžnosti. Taka dolžnost je — m o l i t e v. Vsakdo mora že iz skušnje vedeti, da je treba moliti, ako se hočemo v dobrem ohraniti, in sicer moramo veliko moliti, ker je na božjem blagoslovu vse ležeče, in ta blagoslov dosežemo le, ako zanj prosimo. Mladi ljudje pa morajo še posebno moliti, ker božjega blagoslova mnogo bolj potrebujejo, kakor marsikak odrasli človek. Moliti morajo zjutraj in zvečer, pred delom in po delu. Mladi ljudje, ki več ne molijo, so že zgubljeni. Morda se bodo še nekaj časa ohranili na pravi poti, toda dolgo gotove ne. To velja še posebno o onih mladih ljudeh, ki zgodaj zapusté domačo hišo in pridejo kot delavci, ali posli, ali pomočniki, ali vojaki med tuje ljudi, v nove okoliščine. Od tistega dne dalje, ko so molitev opustili, gre vedno nazaj in skonča se navadno v kakem hudodelstvu, zaradi katerega pride pod ključ. Le vprašajte one, ki so že v ječi sedeli ali pa še tam čakajo, s čim se je začelo njih slabo življenje in vsak vam bo moral reči: najprej sem molitev opustil, in potem je šlo vedno hujše. Ker so postali sovražniki molitve, postali so sovražniki Bogu in čednosti.

Z molitvijo je v neposredni zvezi služba božja v nedeljah in praznikih. O mladih ljudeh, ki iz proste volje gredo vsako nedeljo in praznik k sv. maši, pridigi in se tudi popoldne cerkvenega opravila vdeležujejo, se sme reči, da so že zavarovani, da se za nje ni še posebno bati. Pač utegnejo imeti na sebi to ali ono slabost, pač utegnejo pasti v kak greh, toda na pravo pot pa si vendarle znajo iznova pomagati. Nasprotno pa oni mladiči, ki na tujem po lastni krivdi službo božjo zanemarjajo, postanejo kmalu hudobneži, ki se za Boga in za vero več ne zmenijo. Oni mladeniči ali mladenke, ki ob nedeljah namesto v cerkev gredo v gostilno ali na sprehod ali Bog ve kam po veselica, so na poti pogube. Zgubili so vse veselje do svetih reči, gnjusi se jim, kar je božjega, všeč jim le to, kar je Bogu ravno nasprotno. Ni treba, da bi bil prerok, ako pravim, da bodo taki ljudje prav v kratkem zgubili vso vero in postali najbolj zagrizeni sovražniki sv. vere. Izdali bodo to, kar so pri sv. krstu prisegli, in se popolno vdali nenravnemu življenju.

c) Kdor pa rad hodi v cerkev k službi božji in tudi rad moli, ta gotovo tudi večkrat v letu prejema sv. z a k r a m e n t e.

Pogostna spoved in pogostno sv. obhajilo je gotovo največja pomoč za mlade ljudi, da ostanejo dobri, v dobrem stanovitni. Med vsemi pripomočki, katere nam je Kristus zapustil, ni nobeden tako dragocen kakor ravno ta. To je v resnici kruh življenja, ki je živ in tudi druge oživlja; to je ona nebeška mana, ki človeka tako nasiti in zadovolji, da mu nič drugega ni treba, da nič drugega ne potrebuje in tudi ne išče drugega nego Boga, to je ona moč, ki človeka utrjuje tako, da zmaga v vsakem boju. Tisti mladi ljudje, ki večkrat prejemajo sv. zakramente, postavijo svoji sreči trdno podlago, katere nobena sila v poznejšem življenju ne more omajati, ako ostanejo zvesti svojim sklepom.

Tako, kristjani, sem vam pokazal, kaj more mladino obvarovati spačenosti: dobra vzgoja, molitev, obiskovanje službe božje in prejetje sv. zakramentov. Čeprav so nevarnosti res zelo velike, vendar so pripomočki zoper nje še večji in močnejši, tako da se vsak lahko v dobrem ohrani, kdor se le hoče teh pomočkov poslužiti.

II. Da pa mladina v resnici dobra ostane, ni zadosti, da se le skrbno vzgoji, temveč jo je treba obvarovati tudi pred zapeljevanjem. Saj je žalostna resnica, da je bilo toliko, oh toliko dobrih mladeničev in deklic, ki so bili skrbno vzgojeni, ki so s svojim lepim življenjem dajali lepo upanje, da bodo dobri ostali; toda kar naenkrat se je v njih vse narobe obrnilo, postali so zlobni in hudobni in so nesrečno končali. Odkod vendar to? Kdo je temu kriv? Ako vprašamo starše, očeta, mater, rečeta nam s solzami v očeh: „Saj sva vendar vse storila, da bi bili otroci dobri, lepo sva jih učila z besedo in zgledom, učila sva jih delati in moliti. Bili so res nekaj časa dobri, toda sedaj pa je vse drugače. V grob nas bodo spravili.“ Pa vprašajmo učitelje in katehete! Tudi ti nam odgovarjajo: „Vse smo storili, da bi otroke lepo vzgojili, da bi bili srečni in vzgledni v življenju, pa sedaj se kaže, da je bil res trud zastonj.“

Odkod torej ta žalostna prikazen, da se dobri otroci tolikokrat popolnoma popačijo in spridijo? Tega je krivo zapeljevanje, pohujšanje, slabi zgledi, katere vidijo mladi ljudje. Kako huda pa je moč zapeljevanja, ni mi treba praviti. Kdor nima zamašenih ušes in zaprtih oči, sliši in vidi vsak dan lahko, kaj se godi.

Hvala Bogu, v naših krajih smo vsaj še toliko na dobrem, da domača hiša navadno ni v izpodtiko, čeprav so že v tem tudi izjeme. Največ nevarnosti žuga mladini zunaj domače hiše. Sem

moramo prištevati pred vsem slabo tovarišijo, slabo družino. Čisto naravno je, da se mladi ljudje zbirajo skupaj, da se zlasti v prostih urah pomenijo o tem in onem, posebno ob nedeljah in praznikih. No, to še ni nič napačnega, to je še lepo, ako se zbero in se kaj koristnega pogovore, ali veselo zapojejo kako pošteno pesem. — Toda, kristjani moji, ako pa se mladi ljudje ne shajajo zato, pa bi se kaj poštenega pomenili, ampak iz drugih, ne najboljših, da, iz grešnih vzrokov, potem je drugače. Ni treba, da jih je med sto deset; ne, zadosti je en sam tak ničvreden cvet, da vse druge popači. Je pač resničen pregovor. „Ena garjeva ovca vse druge pokvari.“ Oh, koliko, koliko mladih ljudi se leto za letom, teden za tednom tako zapelje, zapelje na krivo poti katere marsikdo nikoli več ne zapusti. In kaj še le, ako se začne še znanje med dvema, med enim in eno. Oh, to je pa že prepad, iz katerega se le malokdo srečno reši!

Kdo naj pa vse to zabrani in prepreči? Pred vsem je to dolžnost staršev, oziroma tistih, ki starše namestujejo, kakor so n. pr. gospodarji in gospodinje. Njih dolžnost, njih vestna dolžnost je, ne samo, da skrbe za njih telo, da jih prežive, temveč tudi, da skrbe za njih duše, da jih varujejo spačenosti.

Toda je pač križ v tem oziru! Kako neki bi taki ljudje druge učili, ki sami ne vedo, kako jim je živeti, ki so v pohujšanje mlajšim, namesto da bi jim bili vzgled. Starši se preklinjajo med seboj in preklinjajo svoje otroke. Otrok to sliši, si zapomni in sam postane preklinjevalec. Morda še križa ne zna narediti, kaj šele očenaš moliti, kleti pa zna tako, da mora človeka mraz spreleteti, ako ga le sliši. Za Boga milega, kaj pa menite, ali sploh morejo taki otroci kdaj dobri postati, katerih prve besedice, katere znajo izgovarjati, so kletve? Kako naj bi bili dobri, pošteni, kako naj bi bili srečni taki otroci, ki so od lastnih staršev zopet in zopet prekleti?

In ako začno njih otroci lahkomišelnost živeti, zahajati morda celo v slabe družine, potem pa se izgovarja ta ali oni: „Mlad človek se mora iznoretiti“, kakor pravi pregovor: „Mladost je norost, čez graben skače, kjer je most.“ Nespameten tak oče al, gospodar, nesrečna taka mati ali gospodinja! Ti pač ne smejo upati, da bi kdaj kaj veselja doživeli s svojimi otroki, nasprotno: te besede se bodo bridko zmaščevale nad njimi. Ti bodo pač še zdihovali in jokali, pa bo že prepozno. Otrok se mora strahovati, dokler je še mlad, ko odraste, ni ga moči več krotiti. Ako ne uboga, treba

ga k a z n o v a t i, treba rabiti šibo. Otrok, ki nikoli šibe ne okusi pri vsej svoji trmoglavnosti, tak je malokdaj dober. Šiba nikoli ne škoduje in vsak mora biti v poznejših letih hvaležen svojim staršem, ako so kdaj tudi šibo nad njim zlomili, ako zlepa ni šlo. Tako, kristjani, se mora na otroku vse skusiti: l j u b e z e n i n m i l i n a, dobrota in usmiljenje, pa tudi o s t r o s t i n k a z e n, ako drugo nič ne izda.

Prepričan sem, da vsi starši želijo sebi dobre otroke. Da pa imajo res dobre, poštene otroke, morajo zato tudi skrbeti, žrtvovati vse svoje moči v ta namen, ako je treba, ker skrb za otroke mora biti njih prva skrb; Bog jih je dal in Bog jih bo tudi enkrat tirjal iz njih rok.

V dvanajstletnem dečku Jezusu vidimo zgled, kako je treba živeti mladi ljudem. *Rastel je v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.* Človek mora rasti ne le v letih, temveč tudi v čednostih, od stopinje do stopinje, da pride do Boga.

Pokazal sem vam v kratkem nevarnosti mladine, in pripomočke, s katerimi se nevarnosti lahko ognejo. Da pa ti pripomočki res kaj izdajo, morajo pred vsem starši storiti svojo dolžnost do otrok. Dobri starši morajo svojega sina, svojo hčer videti rajši v grobu, kakor pa v družbi hudobnih ljudi! Amen.

† J. Benkovič.

Druga nedelja po razglašenju Gospodovem (Praznik imena Jezusovega).

1. Sladkost in moč Jezusovega imena.

Dano mu je bilo ime Jezus.

(Luk. 2, 2.)

Današnji sv. evangelij je najkrajši izmed vseh evangelijev cerkvenega leta. Na prvi mah bi človek mislil, da se ne bo dalo o njem nič povedati, nič pridigovati. — Toda nahaja se v njem ena beseda, ki nam bo dala dovolj gradiva za premišljevanje. In ta beseda se glasi: *Jezus.* — *Ko je bilo osem dni dopolnjenih, da je bil otrok obrezan, pravi sv. evangelij, dano mu je bilo ime Jezus.* (Luk. 2, 21.)

Pri Judih je bilo v navadi, da so otroku pri obrezovanju dali ime. Tudi včlovečeni Sin božji je bil obrezan in tudi On je takrat še-le dobil ime Jezus, katerega sta mu dala Jožef in Marija na povelje angela Gabriela. To ime ni tako navadno, vsakdanje ime, kakršno se otroku daje pri sv. krstu, temveč ima nekaj posebnega v sebi, česar nima nobeno drugo ime na svetu. Zato je sv. cerkev temu presv. imenu na čast posvetila posebno nedeljo.

Jezusovo ime ima različne pridevke. Imenuje se presveto ime, ker je v nebesih domá in je nositelj njegov sam Sin božji. Zato so ga pobožni kristjani od nekdaj posebno častili, ž njim se pozdravljali ter se varovali, da bi ga ne izgovarjali po nepotrebem. Imenuje se ljubeznivo ime, ker ga ima oni, ki je sama ljubezen, imenuje se strašno ime, ker je strah satanu in vsem zavrženim. Posebno velikokrat pa se sliši iz krščanskih ust, da je Jezusovo ime presladko ime in da je to ime močno.

1. Zakaj se imenuje Jezusovo ime presladko ime? Zato, ker je Gospod zveličar naš največji dobrotnik in prijatelj, kateremu se imamo zahvaliti za največje dobrate.

Pred več leti so videli nekega moža v Ameriki, kako je na pokopališču zasajal v grob reven križ ter ga potem olepšal. Možu so pri tem tekle svitle solze iz oči po razoranem licu ter padale na tla. Nekemu tujcu se je to obnašanje moževo čudno zdelo in vprašal ga je, kdo je tu pokopan. In Amerikanec mu začne pripovedovati rekoč: „V tem grobu počiva moj prijatelj, ki me je prisrčno ljubil. Prišlo je povelje od vladarja, da morajo vsi mladi možje v vojsko. Moral bi iti tudi jaz. Ta moj prijatelj to izvé, pride k meni in mi pravi: Glej! Ti imaš ženo in otroke; jaz sem pa sam. Bodi ti doma pri svoji družini in jaz grem mesto tebe v vojsko. Kakor je rekel, tako je storil. Vzel je puško in meč ter šel v boj. Toda krogla ga je zadela, umrl je in zdaj počiva v tem grobu.“ Moža zdaj še bolj solze polijo ter pravi končno: „Njemu, temu svojemu prijatelju se imam zahvaliti, da jaz še živim in da moje družine ne tare revščina. Hvaležnost sem mu hotel skazati s tem, da sem mu postavil ta-le križ ter nanj dal zapisati besede: On je zame umrl.“

Predragi moji! Ta mož je bil hvaležen svojemu prijatelju. Spomin nanj mu je bil sladak in prijeten. Že samo ime prijateljevo je napolnjevalo njegovo srce s čutom sladkosti in ljubezni do prijatelja. In prav je bilo tako. Kajti prijatelj je zanj — umrl.

Predragi! Ali nas Jezusovo ime ne spominja nekaj podobnega? Še kaj večjega nas spominja. To presveto ime nas spominja temeljne resnice naše sv. vere, namreč te: da smo vsi po Adamovem

grehu zaslužili večno pogubljenje. Nebesa so se zaprla; vsi smo bili obsojeni v smrt — večnega pekla. Toda našel se je prijatelj ubogega človeštva — in kakšen prijatelj! — sam Sin božji se nas je usmilil. Zapustil je veličastvo svojega Očeta; postal je človek nam v vsem enak razen greha; šel je mesto nas v boj zoper satana, ki je bil po Adamovem grehu gospodar sveta; krvavel je v tem boju; bil je pribit na križ, kjer je izdihnil svojo sveto dušo. In tje na križ je zapisal apostol Pavel besede: *Kristus je mene ljubil in samega sebe daroval same*. On je zame umrl. In da mi še živimo, da moremo Boga imenovati svojega — očeta; da mir in sreča vlada v naših srcih; da vlada mej ljudmi ljubezen in usmiljenje; da z zaupljivim očesom gledamo proti nebesem — kot svoji domačiji; da se nam bodo po tem trudapolnem življenju odprla vrata nebeškega Jeruzalema — za vse to se moramo zahvaliti svojemu prijatelju in bratu — Jezusu Kristusu. „On je zame umrl.“ Na vse to nas spominja presveto Jezusovo ime; zato mora biti to ime sladko, prijetno in ljubeznivo vsakemu kristjanu. Prav je imel sv. Bernard rekoč: „Ime Jezusovo je méd v mojih ustih, luč v mojih očeh in slast v mojem srcu.“ Prav imajo oni kristjani, ki ga na katoliških shodih, v cerkvah ali na ulici z veseljem pozdravljajo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus — na veke. Amen!“ Prav govore oni kristjani, ki polni ljubezni do Njega kličejo: „Jezus Tebi živim, Jezus Tebi umrjem, Jezus Tvoj sem živ in mrtev!“

2. Pa ne samo sladko, temveč tudi močno je Jezusovo ime. In kako tudi ne? Saj je ime vsemogočnega Boga. Moč tega imena je prerokoval Gospod Zveličar sam; moč tega imena dokazuje zgodovina. Kaj je Jezus rekel? On je obljubil učencem: „*V mojem imenu bote hudiče isganjali, nove jezike govorili, kače prijemali, in ako kaj strupenega pijete, vam ne bo škodovalo; na bolnike bote roke pokladali in bodo sdravi*. (Mark. 16, 17.) Ta obljuba Gospodova se je res spolnovala. Zgodovina to priča. Sto let po Jezusovi smrti je dokazal sv. Justin resničnost in božji izvor krščanske vere. S čim je on to dokazal? Pravi, da so kristjani izganjali hudobne duhove s samim klicanjem najsvetejšega Jezusovega imera. *V mojem imenu bote hudiče isganjali*, prerokoval je Jezus. *V mojem imenu bote bolnike osdravljali*, tudi to prerokovanje se je mnogokrat spolnilo. O tem naj priča en sam slučaj, ki je popisan v sv. pismu (Dj. ap. 3, 6–8). Peter in Janez sta šla nekoč v tempelj molit. Pred vratmi je sedel hromov berač, ki je prosil vbogajme. Prišla sta predenj tudi Peter in Janez; prosil

ju je za mali milodar. Sv. Peter mu z zaupanjem na moč Jezusovega imena reče: „Zlata in srebra nimam; a kar imam, to ti dam. — V imenn Jezusa Nazareškega vstani in hodi!“ Prijel ga je za desno roko, vzravnal ga po koncu; in precej so se mu utrdile njegove noge. Vstal je po koncu in hodil.

In tako bi vam mogel naštetii še več čudežev, ki pričajo o moči Jezusovega imena. V tem imenu so apostoli svet premagali. S pomočjo tega imena so pregnali temo nevere in prižgali luč resnice. S pomočjo tega so mučeniki prvih in vseh časov krščanstva pretrpeli potrpežljivo najhujše muke; mladeniči in device ohranili svojo nedolžnost in premagali vse skušnjave in zapeljevanja sveta... Tako močno je bilo in je še vedno Jezusovo ime. To ime ima čudovito moč do srca nebeškega očeta, ki ne bo ničesar odbil, kar ga bomo prosili v imenu njegovega Sina. Saj je Jezus sam rekel: *Karkoli bote prosili očeta v mojem imenu, vam bo dal.* (Jan. 16, 23.) O moči tega imena je dobro prepričana tudi sveta cerkev sama; zato končuje vse svoje molitve v Jezusovem imenu rekoč: „Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj“ — t. j. usliši nas, o Oče, v Jezusovem imenu!

Predragi moji! Ker ima Jezusovo ime tako moč v sebi, zato zaupajmo vanj! Izgovarjajmo je zlasti v skušnjavah — in hudobni duh bo premagan; skušnjava bo nehala. Ako je bomo v življenju z zaupanjem klicali, nam bo sladko, prijetno, drago tudi ob smrtni uri in polni nebeške tolažbe bom klicali: „Jezus, v Tvoje roke izročim svoje dušo!“ Amen.

—k.

2. Vzroki nesrečnih zakonov.

Tudi Jezus in njegovi učenci so bili povabljeni na ženitnino.

Jan. 2, 2.

Tudi Jezus in njegovi učenci so bili povabljeni na ženitnino. Da, Jezus ni bil le povabljen, temveč je res prišel na svatovščino s svojo materjo Marijo in z učenci. V tem, kristjani, imamo zgled prave krščanske ženitnine. Jezus mora povabljen biti; on mora biti tudi zraven. Povabljen mora biti, t. j. zakon mora biti sklenjen z Jezusovo pomočjo, s pravim krščanskim namenom, v molitvi in prošnjah za milost božjo v tem stanu, ne pa zarad gole dobčkarije,

zarad hudega mesenega poželjenja, brez vsakega višjega namena. Jezus mora biti tudi zraven. Kaj se to pravi? To se pravi, da mora Jezus s svojo milostjo to zvezo blagosloviti in posvetiti, ali z drugimi besedami: ta zveza ni navadna zveza, temveč sveta zveza, zakrament.

Zveza med zakonskimi ima svojo pravo podobo v zvezi Kristusa s cerkvijo; zato pravi sv. Pavel: *Zakon je velik sakrament, mislim namreč v Kristusu in v cerkvi*. Zakon je neka vrsta cerkve; z zakonom se ustanovi domača družina, domača hiša, ki je neka domača cerkev; in več takih družin naredi faro, in vse fare vkupe store kršč. kat. cerkev, ki je prava nevesta Jezusa Kristusa samega. Zakon torej človeka ne pusti osamljenega, temveč ga postavi v nekako zvezo, katero je sklenil Jezus Kristus sam.

Kakor je Kristus postavil duhovski stan, da razširja in uči njegov božji nauk, tako je postavil tudi zakonski stan, da se kraljestvo božje na zemlji vedno širi, da ne izumrje človeški rod in ž njim sv. cerkev.

Kako velik, vzvišen in svet je torej zakon, ne kot zveza mesenosti, temveč kot zveza k medsebojni ljubezni, da se zakonski ljubijo med seboj, kakor je Kristus ljubil cerkev, svojo nevesto. To mora biti zveza edinosti in miru, zveza k svetosti samega sebe in prihodnjih udov sv. cerkve.

Da, res vzvišen in svet je zakon! Toda, ali ga vsi zakonski kot takega spoznajo? Ali se ogibajo vsega, kar bi utegnilo kršiti mir v zakonu, ali spoznavajo, da je njih prva, največja dolžnost krščansko izrejevati svoje otroke? Žalibog, da ne morem odgovoriti tako, kakor bi moral, zakaj v marsikakem zakonu manjka vzvišene ljubezni, manjka zvestobe, manjka miru in manjka tudi krščanske vzgoje otrok.

Toda odkod pa to prihaja? Saj so vendar prejeli vsi zakrament, kje pa so ostale milosti tega zakramenta? Zakaj vlada namesto ljubezni — mržnja, namesto edinosti — prepir, zakaj vidimo namesto izrejevanja — zapeljevanje otrok. Kaj je vzrok tolikim nesrečam v zakonskem življenju?

Vzroki nesrečnih zakonov, kjer ni miru, ni pokoja in ljubezni in vere, so trojni. Iskati jih moramo ali 1. pred sklenitvijo zakona, ali 2. v sklenitvi samit. j. v prejemanju tega zakramenta ali pa 3. po sklenitvi zakona ali v zakonskem življenju.

1. Vzroki nesrečnih zakonov, katere moramo iskati pred poroko, prihajajo od tod, ker zakona zaročenca nista prejela s pravim namenom ali pa sta se slabo pripravila na ta svet stan.

Časih se sliši: No, v tej hiši se pa čudne reči gode, vse gre navskriž; taka sta kakor dva kralja, ki se med seboj vojskujeta. Vsak dan se sliši kreg in preklinjevanje. On pravi: Ti si kriva moje nesreče, oh, ko bi te jaz nikoli ne poznal, in ona mu odgovarja: Ti si kriv, da bom pogubljena, zakaj sem bila tako neumna, da sem te jemala. In tako gre dan na dan vse navskriž, vse rakovo pot; česarkoli se lotita, vse se ponesreči — božji blagoslov je izginil iz te hiše. — Ako vse to vidite in slišite, kristjani, ni treba iskati vzroka od včeraj sem; ne, iskati moramo vzrok že pred poroko. Zato se sedaj tako slabo godi, ker sta že pred poroko pregrešno živela in v zakon stopila s slabim, podlim namenom.

Pri volitvi vsakega stanu je treba prositi božjega razsvetljenja in vprašati za svet pametne ljudi, ne pa po lastnem poželjenju mesenosti in lakomnosti iskati si stanu, ker to je nevarno za dušo in telo. To pa še posebno velja o volitvi zakonskega stanu, ker tukaj se ne gre za časno in večno srečo enega samega, temveč dveh, da, cele družine. Toda, kolikokrat se pri vsem tem na Boga popolnoma pozabi, kolikokrat so zastonj vsi opomini dobrih staršev, ne gleda se ne na čednost in poštenost, ne na vero in zmožnost, temveč le na vnanjost in na premoženje; strast in poželjivost in svojeglavnost premagajo vse drugo, celo lastno prepričanje. In tako se zakrament sv. zakona spremeni v golo kupčijo, mešetarijo . . . svinjarijo. Ali se je potem čuditi, da so taki zakoni nesrečni?

Zakon pred vsem ni zveza denarja, temveč zveza src. S tem pa še ne rečem, da naj se vse zadeve glede dote na stran puste. Ne, tudi tega je treba zakonskim, ker od samega vetra ne moreta živeti, zlasti ko še otroke dobita. Toda zakon sklepati le zaradi denarja, zaradi premoženja, to je nevarno, to je vir nesreč zakonskih in pred tem svarim. Ni čudno, ako potem drug drugega dražita! Ona pravi: Brez mene bi itak ničesar ne imel, jaz sem ti šele pomagala, da si mož. In on ji odgovarja: Čemu si me pa vzela; zdaj sem jaz gospod v hiši. In tako gre dalje; pa bolje, da molčim. Zakon je bil sklenjen brez Boga, zato ima več kletve, ko blagoslova.

Več prokletstva kakor blagoslova prinese tudi zakon, ki je bil sklenjen iz same mesenosti. Le spomnite se na zakon mladega Tobija s Saro. Sedem mož je imela Sara že pred Tobijem, a vse je hudič pomoril. In zakaj? To je povedal angel Rafael, ko je rekel Tobiju: *Poslušaj me, hočem ti povedati, kdo so tisti, katere ima hudič v oblasti; tisti namreč, ki stopijo v zakon in Boga izključijo iz sebe in iz svojega srca in strežejo svoji poželjivosti kakor neumna živina; te ima hudič v oblasti.* Ako je zakon iz nečistega namena sklenjen že v starem zakonu imel take nasledke, kaj šele v novem zakonu, ko je zakrament? Ako že samo slab namen ima tako hude nasledke, kaj šele, ako sta zakonska že pred poroko živela več mesecev, da, celo več let v grešnem znanju? Dragi v Kristusu! Grešno znanje pred zakonom, to je vzrok tolikim preprirom v zakonu, ker iz umazane luže nikoli čista voda ne priteče. Kristus je preлил svojo drago kri, da je pridobil čisto nevesto, sv. cerkev; kristjan pa mori svojo dušo in skruni svoje telo, da sklene zakon, ki naj ima podobo zaroke Kristusove s cerkvijo. Ako se greh nečistosti med ljudmi niti imenovati ne sme, kaj šele, ako se zakon sklepa, da se Bog v obraz bije?

Pa pravi kak tak grešnik: „Saj se hočem pred poroko spovedati vseh teh grehov in potem bom čist!“ In spet drug izgovor: „Saj se bova vzela!“ Kristjan, ali misliš, da smeš na ta račun greh delati, ker hočeš sv. zakrament prejeti? Ali si tako neumen ali tako hudoben, da ne spoznaš, kaj se to pravi? Ker misliš iti jutri k sv. obhajilu, pa danes na ta račun še enkrat grešiš: ali misliš, da te bo greh srečnega storil?

Zato še enkrat pravim, da dve tretjine nesrečnih zakonov je nesrečnih radi tega peklenskega greha. In pri tej priložnosti vam povem, da cerkev ne dovoljuje nobenega znanja med moškim in ženskim spolom, ker je to le vir neznanjskih nesramnosti in hudobij! —

2. Drugi vzrok nesrečnih zakonov najdemo v prejemu zakramenta s a m e g a, ako namreč oba zakonska ali le eden zakrament po nevrednem prejmeta. Zakon je zakrament živih, zato se mora prejeti v stanu posvečujoče milosti božje. Ako pa ga v grehu prejmeta, greh le odvrča od zakona božje milosti, kliče pa nadse jezo božjo, ker je ravno tako božji rop, kakor če bi po nevrédnem prejela sveto obhajilo. In kakor se z nevrednim sv. obhajilom človek še bolj pogrezne v hudobije, v oblast hu-

dičevo, tako se tudi z nevrednim prejemom sv. zakona. Zato je svetovati vsakemu, ki hoče v zakon stopiti, da opravi popreje dolgo spoved, ako je ni še opravil v svojem življenju. Razume se samo ob sebi, da Bog zakona, ki se je sklenil v grehah, ne blagoslovi, zato je večkrat prejem sam tega zakramenta vzrok zakonskih nesreč.

3. Veliko vzrokov nesrečnega življenja med zakonskimi moramo iskati v zakonskem življenju samem. Vse to, s čemer zgubi človek posvečujočo milost božjo, vse to je nesreča za zakon. Posebno moram imenovati razuzdanost, sirovost, prepirljivost, nezvestobo in pomanjkanje pobožnosti enega izmed obeh zakonskih ali pa obeh ob enem. Ako je zakon pred oltarjem sklenjen, stori ta zveza, da sta mož in žena eno telo, kakor pravi sv. pismo. To telo je nravno, duševno, in zato si morata za nrvnost, duševno edinost prizadevati. Kakor vsak človek skuša zakrivati svoje slabosti, tako naj tudi zakonska na tihem prenašata slabosti drug drugega; in kakor se mora vsak človek truditi, da prihaja vedno boljši, tako naj zakonska napeljujeta drug drugega k pobožnemu, svetemu življenju.

Toda, kristjani, ali najdemo v vseh krščanskih zakonih tako edinost? Ali ne vidimo le prevečkrat krega, prepira, ločitve, razuzdanosti? Odkod vse to? Ni nam treba daleč iskati vzrokov, gotovo je eden izmed tistih, katere smo že našli. Če hoče gospodar vedno le „gospod biti“, noč in dan popivati in igrati za denar, če misli, da nikjer ni veselja, če njega ni zraven, če mu pri vsem tem še delo smrdi; ako se žena po gosposki hoče nositi, in vse, kar le more, nase obesiti — kam bo vse to prišlo? Ko bi tudi imela najglobokejši vodnjak poln zlata in srebra, pa bi ga tudi sčasoma izpraznila. Kjer je zmerom več stroškov nego dohodkov, se bliža družina svojemu koncu. Sprva hoče marsikdo to še zakriti in hodi v posojilnico ali kam drugam, kjer z gorkimi obljubami kaj iztakne. A kmalu se osuši tudi ta studenec, dolžniki se oglašajo tukaj in tam, hiša pride na boben in gospodar in žena in otroci morajo vzeti v roko beraško palico. In odkod vse to? Zapravljivost, nezmernost, razuzdanost med zakonskimi so tega krive.

So pa zopet druge hiše, kjer on in ona pridno gospodarita, ali vsaj ne zapravljata, toda božjega blagoslova pa le ni v tej hiši, vse jima gre navskriž. Odkod to? Največkrat je temu vzrok sirovost in prepirljivost. Kjer mož pozabi, da je žena

njegova pomočnica, ne pa njegova dekla, in narobe, kjer žena hoče vse vladati in gospodariti ne glede na moža, tam ni mogoče, da bi bil mir, in če miru ni, ni zadovoljnosti, in če te ni, ni sreče. Kletev je tam doma namesto molitve, vse gre navzdol rakovo pot, ker božjega blagoslova ni. Marsikje bi bilo vse v redu in dobro, ko ne bi le mož bil tako neznansko sirov in robat, ali pa ko bi žena ne imela tako strupenega jezika, ki nikdar noče mirovati. Zato je treba, da drug z drugim potrпита in se odvadita takih slabih navad in nerodnosti.

Pa še dva vzroka moram omeniti, ki časih zakon nesrečen storita. To je zakonska nezvestoba in pomanjkanje vere. Pri poroki sta si zakonska slovesno obljubila pred oltarjem zakonsko zvestobo, ki ju veže do smrti, in v znamenje tega sta si dala prstane in roke. Kdor pa izmed njiju pozneje stori kaj zoper to obljubo, tisti prelomi dano prisego, katero je dal svoji zakonski polovici v pričo Boga.

O tem mi pač ni treba dalje govoriti in razlagati, kako se prelomi zakonska zvestoba, saj sv. pismo pravi: *Kdor pogleda ženo blišnjega in jo pošeli, je že prešestoval š njo v svojem srcu.* Kaj šele, ako se greh v dejanji stori? Strašna je kletev sv. pisma, ki velja prešestnikom: *Preklet naj bo delež prešestnikov na zemlji, nikoli naj ne hodi po srečni poti. Do pekla naj ga šene njegov greh.* (Job. 24, 18.)

Večkrat pa se sliši tudi tožba: „Midva bi prav srečno živela, ko bi le moja zakonska polovica imela več vere in bi rajša v cerkev hodila.“ Ako sploh kak človek potrebuje veliko molitve, potrebujejo jo zakonski. Zato res tak zakon nikoli ni in ne bo srečen, kjer v zakonu ni molitve, ker tam tudi ni božjega blagoslova.

Povedal sem nekoliko o zakramentu sv. zakona. Vsi, ki že živite v zakonu, veste, kje morate iskati svoje sreče, in vsi tisti, ki mislite kedaj v zakon stopiti, ste zvedeli, kako se je na ta stan pripraviti. Kdor se namesto z molitvijo z grehom pripravlja na ta stan, tistemu povem naprej, da on ne bo nikoli srečen. Zato zakonski molite radi: mož za ženo, žena za moža in oba za svoje otroke. Mož in žena ohranita si zakonsko zvestobo, skupaj prenašajta svoje križe in nadloge, da se bota enkrat srečno veselila v svetih nebesih. Amen.

† J. Benkovič.

Tretja nedelja po razglasenju Gospodovem. (Praznik sv. Družine).

1. Bratovščina sv. Družine.

Boj se Boga in spolnui njegove zapovedi, ker to je ves človek.

Pridig. 12, 13.

Boj se Boga in spolnui njegove zapovedi, ker to je ves človek, ali to stori človeka popolnega. S temi besedami sklepa modri Salomon svojo svetopisemsko pridigarско knjigo; videti je, kakor da bi hotel vse v tej knjigi zapopadene nauke še enkrat ob kratkem povzeti. To pa je opomin, ki se zlasti dandanašnji ne more zadosti pogostoma ponavljati. Zakaj vera in lepo, krščansko življenje po veri se zgublja vedno bolj po vseh stanovih in starostih. Videti je, kakor da bi sam peklenški duh sejal med ljudi svoje slabo seme, ki čvrsto kviško raste. Treba se je temu ustavljati, ako hočete rešiti svojo dušo. In kaj more bolj koristno biti kakor kristjanom pred oči postavljati take zglede ljudi, ki so opomin modrega kralja zvesto spolnovali. In kje se najdejo lepši zglede vseh čednosti, kakor v sveti nazareški Družini, pri Jezusu, Mariji in sv. Jožefu? Kakršne so družine, taki postajajo navadno vsi tisti, ki iz teh družin prihajajo. Ako tedaj družine ohranijo pravega krščanskega duha, je to najboljša bramba zoper vedno bolj se razširjajočega nekrščanskega duha. To so spoznali tudi sv. oče Leon XIII. in zato so kot zdravilo zoper to bolezen sedanjega časa posebno priporočili in željo izrekli, da naj se vse krščanske družine vpišejo v družbo svete nazareške Družine. In da bi se to tudi sploh zgodilo, premišljujmo danes nekoliko to družbo, in sicer: I. njen namen, II. sredstvo v dosego tega namena, in III. milosti le-te družbe.

Ti pa, o mili Jezus, ki si sam živel v sveti Družini v Nazaretu, blagoslovi moje govorjenje, da se vse naše družine vpišejo v društvo svete nazareške Družine in njej vedno podobnejše postajajo.

I. Družba v čast svete nazareške Družine je imela svoj začetek že v 17. stoletju in se je od tega časa po naklonjenosti papežev in mnogih škofov razširila skorej po vseh deželah Evrope in Amerike. Potem, ko je že papež Pij IX. to pobožno družbo toplo

priporočil, je razposlal Leon XIII. dné 14. junija 1892 okrožno pismo, v katerem je zopet močno priporočeval vstop v to družbo, in je njena pravila natanko določil. Vzvišeni namen te družbe obstoji v tem, da se krščanske družine posvetijo sveti nazareški Družini, da se vnemajo za njeno posebno češčenje, in se spodbujajo k posnemaniu tistih prelepih čednosti, s katerimi sveta nazareška Družina vsem stanovom, posebno pa delavnim in rokodelskim stanovom sveti kot veličasten zgled. Prav lepo popisuje Leon XIII. namen te družbe, rekoč: „Vsak lahko vé, da je blagor posameznih ljudi kakor tudi človeštva sploh prav posebno odvisen od družinskega življenja. Zakaj, kolikor globokейše sta pobožnost in čednost vkoreninjeni v družinskem življenju, kolikor bolj goreče napeljujejo starši svoje otroke z besedo in z zgledom k zvestemu spolnovanju božjih zapovedi, toliko obilniši blagoslov se bo razlival nad vso človeško družbo. Silno veliko je torej na tem ležeče, da so družine ne le na sveti način, t. j. po vredni prejemi zakramenta sv. zakona vstanovljene, ampak tudi, da se v družinah volja božja t. j. zapovedi božje spolnujejo in pobožnost in krščanske čednosti skrbno vživljajo in pospešujejo. Zato je hotela tudi usmiljena božja previdnost delo našega odrešenja s tem pričeti, da je odrešenja potrebnemu svetu pred oči postavila zgledno družino, v kateri naj bi vsi gledali uzor ali zgled sleherne čednosti in svetosti o vseh časih. In zares, v svetem redniku Jožefu imajo družinski očetje ali gospodarji najlepši zgled očetovske čuječnosti in skrbljivosti; matere in gospodinje najdejo v Mariji, prečisti Devici in božji porodnici, najbolj izvrstno podobo svete ljubezni, čistosti, zatajevanja same sebe, nepremagljive vere in zaupanja v Boga; otrokom pa je hotel sam božji Zveličar, ker je bil pokoren svojim staršem, dati najlepši zgled pokorščine, katero naj bi občudovali, čistili in posnemali.“

Tako govori sv. oče Leon XIII. In res! o ko bi hoteli vsi gledati na ta vzvišeni zgled svete družine v Nazaretu! Kako vse drugače bi bilo na svetu! Glejte le, kako ta sveta Družina opravlja svoje vsakdanje delo! Svoje delo začnejo z molitvijo in končajo z molitvijo; vsi trije udje v sv. družini delajo vsak v svojem poklicu pridno in veselo za se in v čast nebeškega Očeta, katerega voljo hočejo spolnovati in kateremu želijo dopasti. Tukaj se more vsak stan in vsaka starost učiti zvesto spolnovati dolžnosti svojega stanu. Vi očetje, glejte na sv. Jožefa, kako on pridno dela in skrbi za sebi izročene; vé hišne matere, glejte na Marijo, ona

vam je v najlepši zgled, kako morate svoje dolžnosti spolnovati; vi otroci in podložni imate v Jezusu najbolj vzvišeni zgled natančne pokorščine. V sveti nazareški Družini vidite visoko vrednost pokorščine, ponižnosti, čistosti. Ste bogati ali revni, v sveti Družini vidite, kakšno vrednost imajo vse pozemeljske dobrote. Sveta Družina je bila revna in vendar srečna. Kadar ste veseli, vidite, da je sveta Družina imela pravo in najčistejše veselje. Kadar ste z nadlogami in trpljenjem obiskani, od svete Družine se učite potrpežljivosti in vdanosti v voljo božjo. Tako je sveta Družina lahko vsakemu šola vseh lepih čednosti. *Ko sem to videl, sem si vsel k srcu in vsel sgled za nauk*, tako si lahko vsakdo reče z besedami knjige pregovorov, ako pogleda na življenje in čednosti svete družine nazareške.

II. Zares! prelep in vzvišen je namen, katerega si prizadeva doseči družba krščanskih družin. Da bi se vendar vse družine naše župnije vpisale v to družbo! V sprejetje je samo potreba, da se en družinski ud, najbolje hišni oče ali hišna mati, oglasi pri župniku in se dá vpisati v družben zapisnik in pové število udov v družini. Posamezne družine se posvetijo sv. Družini potem z molitvijo, ki je od sv. očeta papeža potrjena in predpisana, ali vsaka sama zase ali vse skupaj v cerkvi vpricho župnika.

Dolžnosti, ki jih družba sv. Družine naklada posameznim udom, so prav majhne in lahko spolnovati. Opomni se, da te dolžnosti ne vežejo pod grehom. Pripomočki, s katerimi se doseže namen, sveto Družino častiti in posnemati, so naslednji:

a) V vsaki hiši naj je podoba svete družine v kakršnikoli predstavi, ali pri jaslih, ali na begu v Egipt, ali pri vsakdanjih delih v Nazaretu. Podoba naj bo v hiši na najbolj očitnem kraju, da vsi hišni prebivalci lahko večkrat na njo pogledujejo in se spodbadajo vaditi se v čednostih, s katerimi se je sveta Družina tako lepo odlikovala. Starši naj se spominjajo k pravi izreji in vzgoji otrok, otroci k pokorščini in lepemu vedenju, vsi družinski udje k ljubezni, k miru in k lepi edinosti. Podoba svete Družine naj vas spominja, verske dolžnosti zvesto spolnovati, zjutranjo in večerno molitev pobožno opravljati, službo božjo ob nedeljah in praznikih zvesto obiskovati, svete zakramente večkrat prejemati, božje in cerkvene zapovedi natanko spolnovati. Podoba svete Družine naj vas spominja, da opravite od hiše vse, kar se ne spodobi in ni vredno krščanskega imena. Ako se spominjate in si

mislite, da nekako sveta Družina iz podobe na vas gleda in vas poslušša (vsaj Jezus gotovo vse vé in sliši), ali bote še zmerjali koga in kleli, ali bote še v kregu in prepiru, v nepokorščini in svojeglavnosti živeli, ali si bote upali nespodobne in nesramne pogovore imeti in se nezmernosti v jedi in v pijači vdajati?

b) Potem naj se vsi udje družine zbirajo pred to podobo, da opravljajo po rožnem vencu skupno molitev pred podobo svete Družine. V ta namen je posebno pripravna od sv. očeta papeža priporočena in potrjena molitev, ki je tiskana na sprejemnici. To naj eden na glas moli, in drugi za njim.

III. Ali more pač taka krščanska družina ostati brez božjega blagoslova, ako se vsak dan zbira k skupni molitvi pred podobo svete nazareške Družine? Ako se po zgledu svete Družine zbirate k skupni molitvi, da zahvaljujete Boga za prejete dobre, da ga prosite za varstvo duše in telesa, in da prosite za stanovitnost v dobrem do konca; ali more biti to brez sadu? Gotovo ne. Skupna molitev ima to prednost, da Jezusa samega v družčino povabi; saj je on sam obljubil: *Ako sta dva ali so trije v mojem imenu zbrani, sem jaz v sredi med njimi.* In res! ako odrasli svoje od dela trudne roke in tudi otroci svoje nedolžne ročice k skupni molitvi povzdigujejo vsak pred podobo svete Družine, kako prijetna je taka molitev Bogu in angelom varihom, ki neprenehoma Boga hvalijo! Glejte, krščanski starši! če se vaši otroci od mladega tako moliti navadijo, to jim bo pozneje v življenju varstvo in tolažbo in pomoč dajalo, kadar vas ne bo več na svetu.

Krščanske družine! koliko milosti in blagoslova si bote s skupno molitvijo zadobili! Koliko koristi in zasluženja bote imeli, ako sveto Družino posnemate v njenih lepih zgledih in čednostih. Koliko popolnih odpustkov morete zadobiti, ako se zapišete v bratovščino svete Družine, kakor: na dan sprejetja, v vsakoletnem ponovljenju posvečbe, o več Marijinih praznikih, enkrat vsak mesec in ob smrtni uri, ako prejmete sv. zakramente in pobožno molite pred podobo svete Družine po namenu sv. očeta papeža; o smrtni uri pa se more celo popolen odpustek zadobiti, ako se popolni kes obudi in kličete na pomoč presveti imeni Jezus in Marija. Zraven teh popolnih odpustkov se more dobiti več nepopolnih odpustkov, kar vse lahko berete na sprejemnici. Vsi ti odpustki se morejo v prid obrniti tudi dušam v vicah. Koliko moremo torej s temi odpustki koristiti sami sebi in dušam v vicah!

Sv. oče Leon XIII. so si veliko dobrega sadu v sedanjem spačenem času obetali od družbe ali bratovščine svete Družine. O da bi torej vse družine naše duhovnije poslušale ta skrbni pastirski glas, da bi se vse družine vpisale v to družbo, (kar se je po več župnijah že zgodilo), in da bi se vse vpisane družine kot dobri in zvesti udje obnašali! Naj bo ta družba ali bratovščina podobna sadnemu drevesu z ljubeznjivim cvetom in dragim sadom! Nikar ne bodite podobni le nerodovitim drevesom brez sadu! Ne! živi udje bodite, ki bote lahko dolžnosti zvesto spolnovali, in se zveličanskega sadu in obilnega blagoslova božjega udeležili. Zakaj Jezus, pravijo sv. oče papež, ne bo odrekel potrebnih milostij za posvečevanje družinskega življenja, za domači mir in ljubezen, za potrpežljivost v bridkosti tistim, kateri ga zaradi zasluženja njegove deviške Matere in svetega Jožefa stanovitno za to prosijo. Amen.

f J. Kerčon.

2. Ostudnost greha.

Jezus je gobavcu rekel: Idi, skaži se duhovniku. Mat 8, 4.

1. Bog je prvima človekoma dal ostro zapoved, da ne smeta uživati sadu z drevesa, ki je bilo sredi raja. In mi se čudimo našim prvim staršem, kako da sta mogla proti božji volji ravnati. Pa mi nismo nič boljši, temuč še le veliko hudobnejši. Ljubi Bog nam daje zapovedi, in mi jih dnevoma prelamljamo; Jezus nam je dal v svoji sv. cerkvi postave, in koliko kristjanov pa je, ki bi jih zvesto spolnovali? Od kod pride neki to, da se ljudje preloma teh zapovedi ali greha nič več ne bojijo? — Greha, njegove gnusobe in strašnih nasledkov ne poznajo, ne verujejo, zato se ga ne bojijo, in ne očistijo: v grehah živijo, in se pogubijo.

2. Pač zato nam mili Zveličar danes ostudnost greha stavi pred oči v osebi in bolezni gobavca. Ko je Jezus z gore šel, je veliko množic za njim šlo. In glej! gobavec je došel, in ga molil, rekoč: *Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti.* In Jezus je stegnil roko, in se ga je dotaknil, rekoč: *Hočem, bodi očiščen.* In takoj je bil čist svojih gob. In Jezus mu je rekel: „Glej, da nikomur ne poveš, temuč idi, skaži se duhovniku.“

3. Sv. Avgustin starše in pridigarje opominja, naj bi posebno štiri nauke vsadili v srce mladine: prvič ljubezen do Boga; drugič veselje do češčenja Marije Device; tretjič strašna,

pred grehom; četrtič misel na smrt. (Markard p. 110.) Eden teh naukov — namreč tretji — naj bo tvarina ali zapopadek našega današnjega premišljevanja, ko vam imam govoriti o ostudnosti greha mladim in starim: vsem. Ostudnost greha pa nam sama pravi:

1. Varuj se greha;
2. Brž se ga spovej!

1. Že sv. Duh sam nas opominja: Varuj se greha — a) zato, ker je grd ali gnjusoba pred Bogom. Groza nas pretresa, ko slišimo nesrečno usodo ali bolezen gobavega moža. Gobe so strašna bolezen, po kateri človek živ segnije — ud za udom odpade, dokler gnjiloba do srca ne prileze — taka gnusoba je pred Bogom greh. Svetniki božji so imeli nekdanj to milost, da jim je Bog včasih razodel, kako nagnusen je greh v božjih očeh.

Sv. Nonus je videl med daritvijo sv. maše dušo razuzdane grešnice Pelagije, ki je kakor črni golob vsa blatna, garjava in krastava okoli oltarja letala, dokler se ni v škropilnici umila. Pelagija se je v sv. krstu svojih grehov očistila. (Scherer Exempel. Lex. 4, 174.) Ta ostudnost greha sama nas opominja: Varuj se me — greha namreč!

Greha se torej moramo varovati zato, a) ker je sam po sebi največja gnjiloba, pa tudi zato, ker nas b) vrže v večno pogubljenje. — Gobavci so morali posebej biti — ločeni od vsake poštene družbe ljudi; in ako so imeli koga srečati, so se ga morali izogniti ali pa mu zakričati: Gobavi smo, beži! Tako tudi greh dušo zamaže, da ne sme iti v veselo družbo svetnikov božjih v nebesa, temuč mora oditi v grozno jamo večnega pogubljenja. Ali nam ni ljubi Jezus to naznanil v današnjem sv. evangeliju, ko pravi, da jih bo veliko od izhoda in zahoda došlo, ki bodo sedeli pri mizi z Abrahamom, Izakom in Jakobom, otroci kraljestva pa bodo pahnjani v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi. Kristjani, otroci kraljestva božjega, bodo zavrženi v večno pogubljenje, ker niso vredni vesele nebeške družbe, tudi ne sposobni za nebeško tovaršijo, kajti njihove duše so umazane z madežem smrtnih grehov. Varujmo se torej greha, te grozne ostudnosti, da nam ne bo nekdanj zadonel osorni glas srditega sodnika: Poberite se izpred mene, vi pogubljeni! v večni ogenj.

Ako so te pa gobe prevzele, da si ves zamazan in v smrtne grehe zakopan, pa se bojiš in treseš — ti sam ljubi Jezus, kakor

nekdaj gobavcu, veleva, govoreč: *Idi, skaži se duhovniku.* (Matevž 8, 4). To se pravi: Varujte se greha, ki je največje zlo, najgrša nemarnost; ako te je pa greh omadežal in zamazal za peklo, tedaj pa:

2. Brž se ga spovej. — Kaj, spoved! Nekateri se je bojijo, jo zaničujejo, in opuščajo. Drugi jo odlagajo na postni čas in advent, ter mislijo, da že preveč dobrega storijo, ako svojo spoved dvakrat v letu opravijo. Takim bodi rečeno: Ako te greh med letom ogrdi, brž se ga spovej, da te celo ne skvari. To nam:

a) Vele v a J e z u s. Gobavi človek je moral brž iti in se duhovniku skazati po Mojzesovi zapovedi. To storiti Jezus grešniku veleva: *Idi, skaži se duhovniku.* Nobeno drugo delo ni za grešnika bolj potrebno ali nujno, kakor je spoved; brez ovinkov in odlaganja jo brž opravi. Ako že po Jezusovem opominu moramo dar pred oltarjem pustiti, kadar ima naš brat kaj zoper nas — je celo gotovo treba vsako delo na stran djati in brž k spovedi iti, kadar čutimo, da ima Bog kaj zoper nas.

Strežnik nekega kardinala je donesel list k sv. Jožefu Kupertinu, ki mu brž začuden reče: Ti tako visokemu gospodu služiš, pa te ni sram zamazano lice imeti? Idi, umij se, da tvoj gospod tvoje grde podobe ne bo videl. Strežnik se prestraši, ker ve, da se je zjutraj lepo umil in opravil. Po dolgem premišljevanju se spomni svojih grehov, katere je svetnik mislil. Zato gre brž k spovedi in si svojo dušo očisti. Potem ga svetnik veselo sprejme rekoč: Zdaj si lep in snažen; zdaj pa smeš veselo stopiti pred svojega gospoda. (Scherer Exempl. Lex. 4, 174). To velja nam in vsakemu grešniku: Idi, skaži se duhovniku! Po storjenem grehu idi brž k spovedi, k temu nam:

b) p o m a g a M a r i j a D e v i c a. — Grešnik je revna stvar; bi rad vstal, a ne more. Kakor muha na limanici ali v mreži pajka — tako je grešnik. Bi rad, pa ne more grešne razvade zapustiti. Zdaj ga prime Marija Devica za roko, ga pelje k spovednici, ter mu pomaga opraviti dobro spoved.

Neki mladenič se je šel v bližnje mesto učiti rokodelstva. Mati so mu pri odhodu dali dobre nauke in lepe opomine za pobožno življenje. Ščasoma se je sinek spridil in postal grešnik. Neko soboto večer koraka domov mimo cerkve Marijine, kjer so se ravno opravljale večernice, duhovniki pa so čakali v spovednicah. Vest mu pravi: Idi, skaži se duhovniku; Marija mu pomaga, da svojo spoved opravi, potem pa jo maha po noči urno domov. Starši ga veselo sprejmejo in mu dajo prenočišče, da bi ga drugi dan pogostili. — Pa so ga našli mrtvega. Ali mu ni Marija pomagala k spovedi?

Grozna je ostudnost greha; ona nam kliče: Varuj se greha — ali brž se ga spovej, ker tako Jezus veleva: „Idi, skaži se duhovniku“; Marija pa nam pomaga, da svojo spoved dobro opravimo. Bliža se lep god Marijinega očiščevanja ali Svečnica. O, da bi Marija vse grešnike pripeljala k spovednici; o, da bi nam pri naši mrtvaški sveči dala naše grehe spoznati, obžalovati, in se jih popolnoma spovedati! O Marija! očisti naše duše, da bodo lepe neveste Jezusa Kristusa. Amen.

Simon Gaberc.

Prva predpepelnična nedelja.

Kako Bog plačuje svoje služabnike.

Kar je prav, vam bom dal.
Mat. 20, 4.

Bog želi in zapoveduje, da moramo delati dobro. Ako pa hočemo biti popolni, moramo dobro delati, ne zaradi plačila, temveč zato, ker je dobro že samo na sebi dobro. Sv. Gregorij Nazijanski pravi, da je tista čednost popolna, ki ne pričakuje nobenega plačila. Toda človeku je želja po poplačilu tako globoko vcepljena v srce, da ga že samo upanje na plačilo naganja k pridnosti in čednosti. Kdo bi mogel poljedelca pregovoriti, naj obdeluje svoje polje v potu svojega obraza, ko bi pa ne smel upati na žetev? Ali kateri rokodelec bi začel kako težavno delo, ako ne bi od tega mogel pričakovati dobička? Tako tudi mi delamo dobro, spolnujemo božje zapovedi, ker upamo, da bomo zato enkrat obilno poplačani, da pridemo v nebesa.

Bogu pa je všeč ta naša želja; on sam nas celo opominja, da delajmo dobro zaradi plačila. V današnjem evangeliju vidimo, kako hišni oče. Bog sam, pošilja delavce v svoj vinograd; on pa tega dela ne tirja zastonj, temveč jim pravi: *Dal vam bom, kar je prav*; in na večer je dal vsem delavcem plačilo. Božji Zveličar je večkrat govoril o plačilu, da bi nas osrčil, da Bogu zvesto, stanovitno in potrpežljivo služimo; on sam pravi celo, da bo naše plačilo silno veliko.

Da tem zvesteje spolnujemo božje zapovedi, premišljajmo plačilo, katero boče Bog dati svojim zvestim služabnikom. Zato pravim: 1. veliko je plačilo, katero pričakujemo in 2. majhen je trud, ki nas k temu plačilu pripelje.

I. Pokličí delavce, rekel je gospodar svojemu hišniku, in daj jim plačilo, in vsak je dobil po denarju. Vtegnl bi kdo misliti, da je en tak denar (po naše desetica) nekako premajhno plačilo, a sv. Janez Krizostom pravi po pravici, da je to neka skrivnostna desetica, ki obsega v sebi vse, kar koli pobožne duše in zvesti služabniki božji od Boga pričakujejo. Deset je okroglo število, ki ima v sebi vse druge številke, in tako pomeni ta svetopisemski denar neko popolno vrednost, plačilo, ki vse cene, vse bogastvo obsega, in pomeni celo jako veliko, neizrekljivo plačilo.

A vendar nam skuša sv. pismo to plačilo nekoliko pojasniti in raztolmačiti. Časih primerja plačilo v nebesih dragoceni pojedini, časih krasni kroni, časih imenuje nebesa kraljestvo, ki je polno lepote in sreče, kamor ne more priti niti smrt, niti kaka druga težava. Po pravici pa meni sv. Krizostom, da se sv. pismo le iz ljubezni do nas poslužuje takih primer, da bi si mogli vsaj nekoliko predstaviti ono srečo v nebesih, katero uživajo tisti, ki njega ljubijo. Kaj bi moglo biti na zemlji lepega in veličastnega, s čemer bi mogla človeška pamet primerjati veselje nebeško? Ker, kakor govori sv. Bernard, „je vse, kar je pod solncem, le samo siromaštvo in pomanjkanje, bogastvo in obilnost pa je le nad solncem. Tukaj je le vse navidezno, tam pa je resnica; kar ti tukaj imenuješ veselje, zasluži komaj to ime, ako je primerjaš z veseljem v nebesih.“ Čeprav si predstavljaš najlepše stanovanje, kraljevo palačo, kjer se vse sveti in žari, da človeku kar pogled jemlje, kaj je vendar to v primeri z onimi nad vse mere lepimi prebivališči blaženih duhov v hiši nebeškega kralja. In čeprav si predstavljaš še tako lepo mesto, v katerem so vsi ljudje zdravi in srečni in bogati — kaj je vse to v primeri z onim mestom, o katerem pravi psalmist: *Veličastne reči se govore o tebi, bošje mesto, in veseli so vsi, ki v tebi prebivajo* (Ps. 86.) v onem mestu, *ki je vrhunec vse lepote, v onem mestu, čigar ulice so čisto zlato, čigar sidovi so okrašeni s biseri in vrata s dragimi kamni.* (Skr. raz. 21.)

Toda vse to so le primere. Resnica je, da je Bog sam največje in najlepše plačilo za naš trud in pot v nebesih. *Hodi pred menoj*, je rekel Bog Abrahamu, *in jas sam bom tvoje plačilo.* Kako plačilo je to, ki je iz neizmernosti, večnosti, modrosti, vsemogočnosti in svetosti božje, sploh iz vseh božjih lastnosti, ki obsega vse, kar sam Bog ima in bo imel vse večne čase.

Kralj David, ko to premišljuje, zakliče ves zavest: *Kaj imam v nebesih rasen tebe, o Bog?* (Ps. 72.) kakor bi po besedah sv. Avguština hotel zaklicati: „Ne morem izreči, kar me čaka v nebesih, nobena pamet ni tako bistra, da bi mogla to spoznati.“ Bog sam bo krona zveličanih; zato kliče sv. Bernard: „Upam, da bom prejel iz rok Zveličarjevih ne le krono, temveč, da bo on sam moja krona.“ *Veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih*, (Mat. 5.) govori Kristus sam, ako pa on to veselje imenuje veliko, ni mogoče, da bi ga človeška pamet prav razumela.

Zadostno spoznati torej tega ne moremo, toda ker je Bog to razodel, zato moramo verovati, in ako verujemo, moramo tudi hrepeneti po tem neizmernem, najlepšem, večnem plačilu. Obenem pa moramo tudi prizadevati si, da to veselje dosežemo. Sv. Križostom celo pravi, da mora vsak kristjan pripravljen biti, da rajši smrt pretrpi, kakor da bi zgubil nebesa. Toda kaj takega Bog od nas ne tirja; čeprav nam obljubuje neizmerno veliko plačilo.

II. Majhen je trud, s katerim se zaslužijo nebesa, in vzemimo, da bi bil trud velik, vendar je k r a t e k.

Zares! Nekaj čudnega vam povem: z manjšim in ložjim trudom se pride v nebesa nego v pekel. Koliko se je treba truditi, koliko trpeti in prenesti tistemu, ki hodi po poti pregrehe! Zato pravi prerok Jeremija: *Trudijo se, da delajo hudo*. (Jer. 9, 5.) Grešniki sami morajo priznati s svetopisemskimi besedami: *O nesrečna pot pregrehe, vtrudili smo se na potu hudobij, po trdih potih smo hodili*. (Modr. 5, 7.) Da gotovo, drago morajo plačati svoja razveseljevanja. Pa poslušajmo zveste služabnike božje! Ti govore vse drugače. *Opevanja vredne se mi zdé tvoje zapovedi, o Gospod na potu mojega potovanja, slajši so mojim ustom nego méd*. (Ps. 118.) Modri Sirah kliče: *Malo sem delal, pa sem našel mnogo pokoja*; in sv. Pavel govori: *Naša sedanja žalost je le minljiva in se lahko prenese*. (2. Kor. 4, 17.)

Da zaslužimo denar večnosti, kaj pa moramo storiti? Pojdite v moj vinograd in delajte, rekel je Gospodar, in dal vam bom, kar vam gre. S tem hoče reči Zveličar: *Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi*. A katere? *Ljubi Boga nad vse, svojega bližnjega pa kakor sam sebe!* Ali je pa težko ljubiti Boga, ki je naš oče, naš največji dobrotnik? Ali je težko ljubiti bližnjega,

ki je z nami eno telo, kateremu je Kristus glava? Ah, svetniki v nebesih, ki so nam vzgled, ne morejo umeti, kako da ljudje ne ljubijo Boga in svojega bližnjega, ki imamo vsi vkupej enega Očeta.

Da bi pa nobeden ne mislil, češ, da se le po eni poti pride v nebesa, ki je pretrda in pretežavna, zato uči sv. Krizostom: „Mnogo je potov, ki vodijo v nebesa; ako ti je eden pretežaven, izberi si ložjega. Elija je prišel v nebesa po svojem uboštvu, Abraham pa je bil bogat, Elija je živel v deviškem (samskem), Abraham v zakonskem stanu, Janez si je pridobil nebesa s postom, Job s potrpežljivostjo. Vsa ta pota peljejo v nebesa; pomisli, kateri je tebi najbolj primeren.

Enega izmed teh imaš pred seboj ako hodiš po njem, dosežeš plačilo. Ako ti je pot uboštva pretrda, izvoli si pot krščanskega usmiljenja in kupi si zveličanje z delom svojih svetnih bogastev (Luk. 26, 9.); ako si ubog, da ne moreš pomagati ubogim, izvoli si pot ponižnosti; ako si žalosten in potr, hodi potolažen po poti potrpljenja (Mat. 5, 3.); ako si v samskem stanu, hodi z Bogu posvečenimi osebami po poti popolnosti in pomisli, da nebeško kraljestvo silo trpi (Mat. 11, 12); ako si v zakonskem stanu ne zapusti poti, katero ti je Bog pokazal, spolnuj vestno svoja vsakdanja opravila in pomisli, da je nebeško kraljestvo podobno možu, ki v svojem opravilu išče dragocenega bisera nebes. (Mat. 23, 24.)

Vse to pa ni nič težavnega; ta pota niso trda. Ni se treba mnogo mučiti, in ako pa je vendar kaj hudega, vendar to ne trpi dolgo. Ko bi nam Bog določil, da se moramo celih tisoč ali še več let truditi za nebesa, bi vendar to ne bilo preveč za večno rajsko slavo v nebesih, za ono srečo in pokoj, ki se tam doseže. „Kako usmiljenje“, kliče sv. Avguštin, „delo tako kratko, plačilo pa brez konca! Bog ne pravi: tisoč ali deset tisoč let mi moraš služiti, temveč kolikor časa živiš, tako dolgo mi služi, ta mala leta, in dobiš mir, ki je brez konca.“ In častitljivi Beda pravi: „Neizrekljiva dobrota božja je postavila našim delom na tem svetu kratek, da, celo mimogredoč cilj, da doseže potem večno plačilo.“ Tako so si n. pr. 40 mučenci v eni noči zaslužili nebesa, ko so stali na ledu. In mučenec sv. Gordijan je rekel: „Malo dni sem preživel v ječi, pa sem si s tem kupil neskončno, večno srečo.“ „Naša dela“ pravi sv. Bernard, „se ne zgubé, temveč so seme za večnost.“ Sv. Neža je v trinajstem letu skončala svoj tek in sedaj se na veke veseli v nebesih.

Premišljevali smo, kako obilno Bog poplačuje človeka, kako veliko je plačilo, kako neznaten pa trud. Res je; toda to nas ne sme zazibati v dušno spanje in brezskrbnost, češ, saj se nebesa lahko dobé. Nebesa so plačilo, plačilo pa se mora prislužiti. *Pojdite v moj vinograd*, je rekel gospodar delavcem, ne zato, da bi lenobo pasli, temveč da bi delali, in še le potem jim bo dal, kar jim gre. Bog ne tirja veliko, a to kar tirja, tirja natančno od vsakega, ker sv. Pavel pravi: *Vsakdo prejme plačilo po svojih lastnih delih*. Kjer torej ni zasluženja, tam tudi ni plačila. Zato, predragi, vzemimo nase ta trud, saj ni težaven, in če se nam težaven zdi, pa ni dolg. Torej delajmo, dokler imamo čas!

Ko bi rekel kdo kakemu revežu: Še 50 let boš živel, pa v teh letih ne boš imel drugega jesti nego to, kar si boš v osmih dneh napravil. Oj to bi ta človek porabil vse svoje moči, da bi si čim več pridobil, na vsaka vrata bi potrkal in miloščino nabiral.

Da je to čisto naravno, lahko spoznamo. Mi pa toliko dragega časa z lenobo zapravimo in tako malo pomislimo na to, da bi si pridobili denar za večnost — zasluženje. „O nespamet“, kliče zato sv. Krizostom, „Bog nam nebesa ponuja, pa ga zaničujemo.“ Le pomislimo malo, koliko pa smo res že storili za nebesa? Vse naše dejanje in nehanje meri le na svet; od sveta pričakujemo, kar nam le nebesa morejo dati. Treba je torej, da se obrnemo od sveta proč proti nebesom, da vestno izvršujemo to, kar nam Bog naklada, ker večno, neizmerno plačilo nas čaka. Amen.

† J. Benkovič.

Priložnostni govori.

Nagovori mladeničem.

I. Človekov namen.

Letos sem vas, ljubi mladeniči, iz cele župnije vse naenkrat poklical k izpraševanju. Nekateri ste bili tega prav veseli; mislili ste si, da bo posamezen še manj vprašan. Pa povem vam, da celo nič nobenega ne bom vprašal. Zanesem se, da ste vsi pridno brali tisti katekizmov oddelek, ki sem ga vam za letos priporočil v ponavljanje. V tistem oddelku je pa tudi vprašanje: „Čemu je Bog ustvaril človeka?“

Tole vprašanje je tako imenitno tudi za vas mladeniče, da hočemo mesto izpraševanja samo odgovor na to vprašanje premišljevati.

Ne bomo dolgo, ker vas doma delo čaka. Je pa to vprašanje tako imenitno, da nam mora vsak dan, da, vsak trenutek biti pred očmi. Vse življenje mora zmiraj tako prav odgovarjati temu vprašanju, kakor katekizem, ki pravi: „Bog je ustvaril človeka, da ga spoznava in časti, ga ljubi in mu služi ter se tako večno zveliča.“ Dvojno je v tem odgovoru; človek mora nekaj storiti za Boga, in Bog ga bo zato zveličal.

Kaj mora človek storiti za Boga? Spoznavati ga mora. Prizadevati si mora, da vedno bolj pozna Boga in njegove lepe lastnosti. Tebe so prvi učili Boga spoznavati dobri starši, popolnejše si ga spoznaval v šoli, pa dolžan si ga še vedno bolj spoznavati, da ga boš mogel tudi bolj častiti, popolnejše ga ljubiti, zvestejše mu služiti.

Ali kdo koga časti ali ljubi, če ga prav nič ne pozna? Ali si ti poprej tistega gospoda, ki so zdaj papež Pij X., kaj častil ali kaj ljubil, preden so papež postali? Nič! Zakaj ne? Ker jih nisi poznal, ker nisi vedel, kako lepe lastnosti imajo; še celo, da so, da živé, nisi vedel. Koliko ljudi je na svetu, ki so starejši kakor ti; pa še nič ne vedó, da je Bog svet tako ljubil, da je dal svojega edinega sina za ljudi v smrt. Ali ti kaj ljubijo Boga? Nič, ker ga ne poznajo. Ne ljubijo Kristusa Boga, ker ga ne poznajo. Ti ga pa ljubiš, ker ga poznaš. Pa sveti Janez evangelist ga je pa še bolj ljubil! Zakaj bolj? Zato, ker ga je tudi bolj dobro poznal. Da boš ti mogel Boga nad vse ljubiti, kaj moraš? Še vedno bolj ga spoznavati! Kako pa? Bolj zvesto poslušaj pridige in nauke. Da boste, mladeniči, mogli globokejšé spoznavati ljubega Boga, zato bom za vas posebej imel vsak mesec en kratek nauk. Ali boste kaj nejevoljni? Ali zasluži tvoj Bog, da mu boš vsak mesec eno četrto ure posodil? Gotovo! Gotovo boš tudi ti to rad storil.

Bog je ustvaril človeka, da ga spoznava. To je prvo. Če bo to prvo storil, bo storil tudi drugo, da ga bo častil, bo storil tudi tretje, da ga bo ljubil. Storil bo tudi četrto, kar še tirja katekizem, da mu bo služil. Služil! Rad služil! — Če bi ti poznal kakega gospodarja, ki ga ti posebno častiš in ljubiš, ali bi ne služil najrajši pri njem? Kaj praviš, krščanski hlapec? Kaj pravite, mladeniči, vi hlapci božji? Ali boste mar še potem odrekli službo nebeškemu gospodarju, če ga boste prav spoznali, če se ga boste naučili lepo častiti in srčno ljubiti? O p tem boste rekli zapovedim božjim: „To ste sladek jarem! Kako lahko breme ste!“ *Fr. Beinweis*

(Konec prih).

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku.* — Zbral dr. Franc Kos, c. kr. profesor. Prva knjiga (l. 501—800). V Ljubljani, 1903. Založila in izdala „Leonova družba“ v Ljubljani. Tiskala „Katoliška tiskarna“. Str. LXXX + 415. — Z velepomembnim delom nas je iznenadila naša „Leonova družba“: izdala je prvi del regist za slovensko srednjeveško zgodovino, t. j. v posnetkih vse listine, tičeče se zgodovine Slovencev v srednjem veku ki jih je s čudovito trudoljubivostjo zbral in kritično uredil priznani prvi strokovnjak na polju slovenske zgodovine dr. Franc Kos. Kot uvod vsemu delu je pisatelj v temeljitih člankih opisal zemljepisne, politične in verske razmere one dobe, katero pojasnjujejo v posnetkih priobčene listine. Knjiga mora zanimati vsakega domoljuba, zlasti pa tudi vsakega duhovnika, ker je pisatelj z veliko natančnostjo zbral vse vire, ki govoré o pokristjanjenju Slovencev. Zanimivo in prav z ljubeznijo do predmeta so pisani v uvodu članki: „Verske in cerkvene razmere“, — „Razširjanje krščanstva med Slovenci“, — „Oglejska in gradeška cerkev po razkôlu“. Vnanja oblika knjige je jako prikupna in dela čast „Katoliški tiskarni“. Podpirajmo „Leonovo družbo“, da bo mogla nadaljevati, kar je tako srečno pričela.

2. Kot lepo slovstveno darilo moramo zopet priporočati knjigo: *Didon: Jezus Kristus.* Iz Francoskega prevel P. Bohinjec. Izdal dr. Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski. Sedaj je izšel tretji zvezek; s tem je delo dovršeno. (Dodatek, ki zanima le bolj učenjake, bo v svojem času posebej izšel.) Hvaležni moramo biti velikodušnemu izdajatelju, ki je Slovincem podal v P. Bohinjčevem gladkem prevodu Didonovo knjigo „Jezus Kristus“, ki jo kritiki slave kot „prepričevalno, obsežno, vednostno in nedosežno lepo pisano delo.“ Naj bi po njegovih plemenitih namenih vzeli izobraženci to knjigo v roko in jo prebirali, da „bi bolj spoznali Gospoda Jezusa, Sina živega Boga, da bi ga bolj goreče ljubili in vse življenje uravnali po njegovih naukih“.

Potrudimo se, da se lepa knjiga razširi. Trije broširani zvezki (1049 str., stanejo 4·20 K, elegantno v platno vezani 7·20 K. O posameznostih smo govorili, ko smo naznanili prvi in drugi zvezek.

3. *Družba slatih rož Marijinih*, zasnovana v Makolah l. 1902. Str. 24. Cena 10 vin., 50 izt. 4 K. Dobiva se pri č. župnijstvu v Makolah (Štajersko). — V Makolski župniji se je ustanovila z dovoljenjem preč. knezoškof. ordinarijata v Mariboru molitvena „družba slatih rož Marijinih“. Petnajst oseb se zbere v „rožo“ in se zavežejo s prostovoljno obljubo, da hočejo vsak dan zmoliti ves Marijin rožni venec, t. j. vse tri dele. Obljuba nikogar ne zavezuje tako, da bi greh imel, ako se dogodi, da je včasih ne more izpolniti. Kdor se hoče natančneje poučiti o družbi, naj si naroči omenjeno knjižico, ki je obenem vsprejemnica za nove ude.

4. *Zabavna knjižnica za slovensko mladino.* Urejuje in izdaja Anton Kosi, učitelj v Središču. XI. zvezek. V Ljubljani, 1903. V zalogi izdajateljevi. Natisnila „Katol. tiskarna“. Cena 30 vin. — Kakor prejšnji, obsega tudi XI. nam doposlani zvezek v lepi obliki skrbno izbrano tvarino primerno za nežno mladino.

5. *Knjige družbe sv. Mohorja* za l. 1903. — c) *Domači vrtnar*. Gospodarjem in gospodinjam v pouk spisal Janez Koprivnik, profesor na c. kr. učiteljskišču v Mariboru.

V tej knjigi se opisuje domači vrt in vse, kar je na njem. Naštevajo se razne zelenjadne rastline. Popisuje se sadno drevje, jagodičevje in trsje, ki se utegne na vrtu gojiti. Omenjajo se raznovrstne lepotične rastline. Celo čebelarstvu na vrtu je odločen poseben oddenek. Končno je tudi popisana uta ali hladnica, ki daje vrtu posebno prijetnost.

Opisovanje raznih rastlin je tu intam preveč šolsko in premalo poljudno. Nekaterih le na Štajerskem navadnih izrazov ne bodo preprosti kranjski kmetje umeli, n. pr. prepipje (namestu preruje), skorja (m. lubad). V knjigi je mnogo skovanih imen: spehovanje, pripehovanje, trpljenka itd. Knjigo krasi 178 raznovrstnih lepih slik. Učencem kmetijskih šol in gojenkam gospodinjskih šol bude zlasti dobro došla.

H.

B.

1. *Katechismus des Choralgesanges*, spisal P. Suitbert Birkle, O. S. B. Congr. Beur. Gradec, Styria, 2 K.

Ta katekizem je zelo različen od Haberlejevega „Magister choralis“. Kdor je proučil tega, ima se še dosti učiti iz katekizma. P. Suitbert je namreč stvar zagrabil z družega stališča. Ne ukvarja se dosti z elementarnim podukom, saj koral se ne lotijo pevske prvenci, marveč oblikoslovje mu je glavna stvar. On analizuje speve in jih razkroji v najpriprostejše motive ter pokaže one prvine, iz katerih so sestavljeni spevi.

Dalje razpravlja poleg dinamike zlasti ritem, katerega duhovito primerja z govorniškim ritmom, in dokaže, da ima koral za podlago ona ista načela, kot vsaka umetnost.

Zgledi so iz tradicionalnega koral benediktincev. Mi se sicer ne bomo poprijeli te struje, marveč smo veseli, da smo dosegli vsaj nekoliko edinosti po oficijelni Pustetovi izdaji; a za študij priporočamo to knjigo vsem učiteljem koral in boljšim koralistom.

P. H. S.

2. *In Nacht und Todeschatten. König Ratbod*. Ein Kulturbild aus dem 7. Jahrhundert von Konrad von Bolanden. Regensburg, Druck und Verlag von Fr. Pustet. II. Auflage. Cena broširani knjigi K 130, vezani K 180. — Prav dobri kulturni sliki sta to, ki temeljita skozi in skozi na zgodovinskih podatkih. Pisatelj navaja najrazličnejše stare pisatelje in iz majhnih stavkov sklepa na običaje, razmere in življenje tedanjih Germanov. V središču obeh povesti je sv. Kilijan, prvi apostol in mučenec, ki je pokopan v Würzburgu, kamor ga je 50 let po smrti dal pokopati sv. Winfrid-Bonifacij. Kralj Ratbod je pogan, okrutnež, psevdokristjan. Za umevanje razmer tedanje dobe je to prav hvaležno knjiga.

F. S. F.

3. Izmed nemških koledarjev se odlikuje po obliki in dobri vsebini *Regensburger Marienkalender* za leto 1904. Izdala ga je založna knjigarna Fr. Pustetova v Reznu. Novi letnik posebno krasi lepa barvana podoba: Jezus jemlje slovo od svoje matere. Cena K 0'60.

4. Prejeli smo tudi: *Augsburger St. Josefs-Kalender in Hausfreund* — *Augsburger Schreibkalender*. Oba sta izšla v zalogi B. Schmidovi v Avgsburgu in imata raznovrstno zabavno in poučno vsebino. Cena M 0'30

sadržine možemo najtoplije preporučiti „Pastira“ svim dušobrižnicima, stalni, da će u njemu naći mnogo lepše gragje nego u tolikim drugim propovjednim priručnicima ili časopisoma, možda i tugjinskim . . .“

Škofijski list krške škofije (Acta Curiae episcopalis Veglensis, VI. 1—2) pravi: „Commendatur ephemeris homiletica „Duhovni Pastir“ in lingua slovenica, quae optimos anim. curatorum aliorumque auctorum sermones publicat.“

Dalje so priporočili „Duhovnega Pastirja“ škofijski list tržaške škofije (1903, str. 32), poreško-puljske škofije (1902, str. 192), Dušobrižnik (1903, broj 2), itd.

„Duhovni Pastir“ stane s prilogo „Zbirka lepih zgledov“ vred 8 K. — Zelo nam je vstreženo, če se čč gg. naročniki oglase prav kmalu, da vemo prirediti število izvodov za leto 1904. Dosedanje priloge se dajejo brezplačno le ob nakupu onih letnikov, katerim so bile pridejane kot priloge. Tržna cena jim je: „Obrambni govori“ 80 h; „Zakonsko pravo“ 2 K; „Zbirka lepih zgledov“ I. zv. 5 snopičev) 6 K; II. zvezka 1., 2., 3. in 4. snopič po K 120. Naročniki pa dobé vse te priloge za polovično ceno. Druge priloge so razprodane. „Dvojno kazalo“ prvih deset letnikov „Duhovnega Pastirja“ stane 1 K. V zalogi so tudi še prejšnji letniki, razen I. in III., in nekatere drugi le v prav malo izvodih in se prodajajo po 8 K.

„Duhovni Pastir“ se prične razpošiljati 20. dan prejšnjega meseca za prihodnji mesec Naročnino sprejema „Katoliška Bukvarna“, spise pa uredništvo (Kongresni trg, št. 17.).

Upravništvo in uredništvo.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdajuje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Osemkrat odlikovan s prvimi darili

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Za nabavo v društvenih lokalih,
župniških i. t. d.

— priporoča —

Najnovejše slike Nj. Svetosti papeža Pija X.

Slike, katere so upodobljene po izvorniku papeževnega dvornega fotografa Cav. F. de Federicis, so popolnoma avtentične in vsestransko krasno izpeljane.

Dobivajo se v naslednjih velikostih ter po
nastopnih cenah:

A	Cela podoba, velikost 9 × 6 cm s passepartoutom 17 × 12	"	K	1.—
B	Cela podoba, velikost 12 × 9 s passepartoutom 22 × 17	"	"	1.50
C	Cela podoba, velikost 18 × 13 s passepartoutom 30 × 23	"	"	2.—
D	Cela podoba, velikost 24 × 18 s passepartoutom 38 × 29	"	"	4.—
E	Cela podoba, velikost 40 × 30 s passepartoutom 56 × 44	"	"	8.—
F	Cela podoba, velikost 60 × 50 s passepartoutom 80 × 64	"	"	20.—

Naročevalci naj blagovolijo kakovost, črko
in ceno slike označiti, da se prepričajo pomote.

Primerne okvire na željo oskrbimo.